هەرێمی کوردستان - عێراق
ئەنجومەنی نیشتمانیی
کوردستان - عێراق

پڕۆتۆکۆڵەکان

39

سالّی/ 2007 – بەرگی سی و نۆ

چاپی یەکەم/ سالّی 2007

پێڕیست

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (25) خولی دووەمی هەڵبژاردن – یەك شەممە 2007/1/7 ل5

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (26) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/1/8 ل37

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (27) خولی دووەمی هەڵبژاردن – یەك شەممە 2007/1/14 ل63

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (28) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/1/15 ل117

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (1)ی نائاسایی خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2007/1/24ل125

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی دەستپێك خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/3/13 ل171

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (1) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/3/26 ل181

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (2) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/3/27 ل235

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (3) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/4/2 ل279

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (4) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/4/3 ل317

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (5) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2007/4/4 ل343

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (6) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/4/10 ل385

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (7) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2007/4/11 ل445

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (8) خولی دووەمی هەڵبژاردن – شەممە 2007/4/14 ل549

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (9) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/4/16 ل577

1-تاوانەکانی تیرۆر.

2- کوشتنی ئەو بیانیانەی لە هەرێمدا کار دەکەن.

3- کوشتنی هاوڕای دزی.

4- ماددە بێ هۆشکەرەکان.

5- تاوانەکانی دژ بە ئاسایشی ناوەوەو دەرەوەی هەرێم.

6- (اختلاس) ناپاکی و دزی لە سامانی هەرێم.

7- گزی لەو نووسراوە فەرمیانەی پەیوەستن بە ئابووری و ئاسایشی هەرێم.

8- بەرتیل.

9- کردەوەی سێکسی بە زۆر.

10- نێربازی

11- سێکسی لەگەڵ مەحرەمان.

سێیەم: لێبوردنی زیندانییە مێردمندالّەکان لەو ماوە زیندانیەی ماویانە بە مەرجێ حوکم نەدرابێ بەو تاوانانەی لە بڕگەی دووەمدا هاتوون.

چوارەم: راگرتنی رێکاری یاسایی بەیەکجارەکی لە هەردوو قۆناغی لێکۆڵینەوەو دادگاییکردندا لە گشت ئەو تاوانانەی پێش ئەم بڕیارە رووبان داوەو لایەنەکان ئاشتەواییان لەگەڵ یەکدا کردووە, لەبەر دەم دادگا, (جگە لەو تاوانانەی لە بڕگەی دووەمی سەرەوە بەدەر کراون) بە مەرجێك سکالاّکارو خاوەن مافی شارستانی لە ماوەی 30 رۆژ لە دەرکردنی ئەم یاسایەدا لە مافی کەسینەی خۆیان خۆش بووبن.

پێنجەم: ئەو زیندانیانەی سوودمەندبوونە لەو بڕیارانەی کەم کردنەوەی سزاکە پێش ئەم یاسایە دەرچوونە لەم یاسایە سوودمەند نابن.

شەشەم: ئەو کەسانەی بڕیاری زیندانی کردنی پاش ملەیان لەسەر دەرچووەو خۆیان بە دەستەوە نەداوەو تاکو دەرچوونی ئەم یاسایە نەگیراون سوودمەند نابن لەم یاسایە.

حەوتەم: زیندانیان لەم یاسایە سوودمەند دەبێت, ئەگەر سکالاّکار و داواکاری مافی شارستانی لە مافەکانیان خۆش بوون لەو داوایەی حوکمەکەی لێ دەرچووەو ئەگەر سکالاّکار و داواکاری مافی شارستانی لە کاتی دادگایی کردندا لە مافەکانیان خۆش نەبوون بۆیان هەیە لە ماوەی سێ مانگ لە دەرچوونی ئەم یاسایە لەبەردەم دادگا لە مافەکانیان خۆش بن ئەو کات دادگا بڕیار دەدات کە لێبوردن بەند کراو دەگرێتەوەو بەریدەدات.

هەشتەم: هەر گیراو و زیندانیەکی سوودمەند لەم یاسایە ئەگەر لە ماوەی سێ سالّ لەبەردانیدا تاوانێکی ئەنجامداو دادگا سزایەکی بەسەردا سەپاند کە لە سێ سالّ کەمتر نەبوو, ئەوا بڕیاری راگرتنی ریکارە یاساییەکانی لێی سوودمەند بووە پووچەڵ دەکرێتەوەو دەست بە رێکارەکان لە دژی دەکرێتەوە لەو کێشەی کە لەسەری گیراون, هەروەها بڕیاری لێبوردنەکەی, یان کەم کردنەوەی پووچەڵ دەکرێتەوەو گشت ئەو

سزایەی لەسەری لاچووە بەسەریدا جێ بەجێ دەکرێت, ئەگەر ئەو کردەوەی ئەنجامی دابوو تاوان بوو, ئەگەر کەتنیش بوو ئەوە نیوەی سزاکەی بەسەردا جێ بەجێ دەکرێت.

نۆیەم: بۆ جێ بەجێ کردنی ئەم بڕیارە لیژنەیەك پێك دێت بە سەرۆکایەتی دادوەرێك لە پلەی دووەم کەمتر نەبێت کە سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران رایدەسپێرێ و نوێنەرێك لە هەر یەك لە وەزارەتەکانی ناوخۆ و کاروباری کۆمەلأیەتی و مافی مرۆڤ و نوێنەرێك لە سەرۆکایەتی داواکاری گشتی بۆ بەدواداچوونی جێ بەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم بڕیارە.

دەیەم: زیان لێکەوتوو لەو تاوانەی حوکمەکانی ئەم بڕیارە دەیگرێتەوە بۆی هەیە, ئەگەر مافی پێشێل کرا بوو لەبەردەم دادگا شارستانیەکان داوای قەرەبووکردنەوە بکات.

یازدەم: وەزیرە تایبەتمەندەکان ئەم بڕیارە جێ بەجێ دەکەن.

دوازدەم: ئەم بڕیارە لە رۆژی دەرکردنیەوەی جێ بەجێ دەکرێت و لە رۆژنامەی فەرمی (وەقائیعی کوردستان) بلأو دەکرێتەوە.

هۆیە پێویستکارەکان

لەبەر ئەوەی ئامانجی بنەڕەتی لە سزاداندا چاکسازی تاوانکارەو راست کردنەوەی رەفتاریەتی و ئەو بەندیانەی ئەم لێبوردنە دەیانگرێتەوە ماوەیەکی زۆر بوو, یان لە دەزگا چاکسازییە کۆمەلأیەتیەکان بەسەر بردووە, بۆ ئەوەی هەلیان بۆ بڕەخسێت و بۆ گەڕانەوەیان بۆ ناو کۆمەلگا بە ئازاد کردنیان, یان بە کەم کردنەوەی ماوەی بەندێتیان, یان راگرتنی رێکاری یاسایی دەرهەق ئەوانەی لە قۆناغی لێکۆلینەوەو دادگاییدایە, بەو بۆنەی یەکگرتنەوەی مالی کوردستانی و کارگێڕی لە هەرێمداو بایەخدانی دەسەلأتەکانی لە هەرێمی کوردستان, بەم بۆنە مێژوویییەو بۆنەکانی نەورۆز و ئادار و بۆ شادی خستنە ناو دلی کەسوکاری بەندی و نێوجەوانان و چاکسازییەکانی کە ئاشتەواییان کردووە, ئەم یاسایە دانرا.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس, ئەم یاسایە ئاراستەی لیژنەی یاسایی و لیژنەی مافی مرۆڤ و لیژنەی ناوخۆ دەکرێت بۆ تاوتۆ کردن و ئامادە کردنی راپۆرتەکانیان, هەروەها بۆ ئەندامانی پەرلەمان, خالی حەوتەم لە بەرنامەی کار خوێندنەوەی یەکەمی پرۆژەی یاسای هەموار کردنی دووەمی یاسای پارێزەرایەتی ژمارە 17ی سالی 1999 لە لایەن کاك کەریمەوە دەخوێندرێتەوە.

بەڕێز کریم بحری عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

هەموارکردنی یاسای پارێزەرایەتی

بەناوی خوای گەورەومیهرەبان

بەناوی گەل

ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

ژمارەی بڕیار:

ڕۆژی بڕیار:

پاڵ پشت بە حوکمەکانی بڕگە(1) لە ماددەی (56) لە یاسایی ژمارە (1)ی ساڵی 1992و لەسەر خستنە ڕووی ئەنجومەنی وەزیران، ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق لە دانیشتنی ڕۆژی / /2004 ئەم یاسایەی بڕیاردا:-

یاسای ژمارە ( ) ساڵی 2004

هەموارکردنی دووەمی یاسای پارێزەرایەتی ژمارە (17)ی ساڵی 1999

ماددەی یەکەم: سەرەتای ماددەی دووەم لە یاسای ژمارە (17)ی ساڵی 1999ی هەموارکراو بەم شێوەیەدەبێت: پارێزەرایەتی فاکتەرێکە لە فاکتەرەکانی هێنانە دی دادپەروەری بەوەی کە دادوەری وەستاوەو دەستەبەری مافی داکۆکی پیرۆزە وئامانج لەو یاسایە ئەوەیە:-

ماددەی دووەم: ماددەی شەشەم بەم شێوەیە هەمواردەکرێت:-

یەکەم- نابێت ئەندامێتی سەندیکاوفەرمانبەرێتی گشتی لە دەوڵەت بەیەکەوە کۆبکرێنەوە.

دووەم- دەکرێت ئەندامێتی سەندیکاوکاری ئازاد بەیەکەوە کۆبکرێنەوە.

ماددەی سێیەم: ماددەی پانزەهەم بەم شێوەیە هەمواردەکرێت:-

یەکەم:

1-(57500) پەنجاوحەوت هەزاروپێنج سەد دینار بۆ ئەوانەی تەمەنیان لە چل ساڵ تێنەپەڕیوەو سێ ساڵ پتر بەسەر وەدەستهێنانی بڕوانامەی بەکالۆریۆس لە یاسا یا بەرامبەرەکەی تێپەڕیوە.

2- (37500) سیوحەوت هەزاروپێنج سەد دیناربۆ ئەوانەی پێشتر کاری دادوەری یا گوتنەوەی زانستەکانی یاسا یا سەرۆکی داواکاری گشتی یا داواکاری گشتی یا ڕاوێژکاری یاسایی کردووە لە فەرمانگەکانی هەرێم بۆ ماوەی سێ ساڵی بەردەوام و پێنج ساڵ بۆ ئەوانەی کاری جێگری داواکاری گشتی کردووە بە بەردەوامی.

3- (30000) سی هەزار دینار بۆ ئەوانەی کە تەمەنیان لە چل ساڵ تێنەپەڕیوەو ماوەی سێ ساڵ بەسەر بەدەستهێنانی بڕوانامەی بە کالۆریۆس لە یاسا یا بەرامبەرەکەی تێنەپەڕیوە وهەروەها بۆ ئەو کەسەی کە سێ ساڵ بەسەر کاری پارێزەرایەتی ڕەتنەبووە.

4-(60000) شەست هەزار دینار بۆ ئەوانەی کە تەمەنیان لە چل ساڵ تێپەڕیوە وماوەی سێساڵ بەسەر بە دەستهێنانی بڕوانامەی بە کالۆریۆس لە یاسا بەرامبەرەکەی تێنەپەریوە.

5- (75000) حەوتاو پێنج هەزار دینار بۆ ئەوانەی کە ناویان لە خشتە دوور خراوەتەوە.

دووەم: ڕەسمی فراوانکردنی دەسەلآت (ڕەسمی پلەبەندی) بەم شێوەیە دەبێت:-

1- (15000) پانزە هەزرا دینار لە ڕاهێنراوەوە بۆ کارا.

2- (30000) سی هەزار دینار لە کاراوە بۆ ڕاوێژکار.

سێیەم: بەرامبەری هاوبەشی سالانە بەم شێوەیە دەبێت:

1- (15000) پانزە هەزار دینار بۆ پارێزەری ڕاهێنراو.

2- (22500) بیستودوو هەزاروپێنج سەد دینار بۆ پارێزەری کارا.

3- (30000) سی هەزار دینار بۆ پارێزەری ڕاوێژکار.

ماددەی چوارەم: بڕگەی (1) لە ماددەی شازدەهەم وبڕگەی (3) دووەم بەم شێوەیە هەموار دەکرێت:

یەکەم:

1- بەبریکاربوون لە داوای شارستانی وناکۆکیە دادوەریەکان گەر بەهاکەی لە (150000) سەدوپەنجا هەزار دینار پتر نەبوو.

دووەم: گرێبەستکردن بە سیفەتی ڕاوێژکاری یاسایی لەگەڵ کۆمپانیاکان.

2- **کەرتی تایبەت یا هەر پڕۆژەیەکی پیشەسازی یا کشتوکاڵی یا نوسینگەکانی بەڵێندەرایەتی و بەلێنکاریەکانی زانستی وهونەری وبازرگانی کە سەرمایەکەی لە (75000000) حەوتاوپێنج ملیۆن دینار پتر نەبێت.**

ماددەی پێنجەم: بڕگەی (أ) لە بڕگەی (2)ی یەکەم لە ماددەی نۆزدەهەم بەم شێوەیە هەمواردەکرێت:

أ-ئەو داوایانەی کە فەرمانگەکانی دەوڵەت لایەنێك بن تیایدا وبەهاکەی لە (3750000) سێملیۆنوحەوت سەدوپەنجا هەزار دینار پتر نەبێت.

ماددەی شەشەم: ماددەی بیستوپێنج بەم شێوەیە هەمواردەکرێت:

یەکەم: دەبێت کۆمپانیا نیشتمانیەکانی بازرگانی وپیشەسازی وکشتوکاڵی وخزمەتگوزاری یا ڕاوێژکاری جا هاوبەشی بن یا خاوەن بەرپرسیارێتی دیاریکراو کە سەرمایەکەی لە (3750000) سێملیۆنوحەوت سەدوپەنجا هەزار دینار کەمترنیە کە لە هەرێم کار دەکەن یا لقێکیان لە هەرێم هەیە لەگەڵ پارێزەرێك یا پتر گرێبەست مۆر بکەن بۆ پێدانی ڕاوێژی یاسایی.

دووەم: بۆ هەر ڕۆژێك دواکەوتن بڕی (15000) پازدە هەزار دینار وەك بژاردن دەسەپێنرێتە سەر ئەو بڕگەیە یان جێ بەجێ نەکردن.

سێیەم: پارێزەر بۆی نیە گرێبەست لەگەڵ پتر لە چوار کۆمپانیای نیشتمانی ودوو کۆمپانیای بیانی مۆر بکات بە پێی بڕگەی یەکەمی سەرەوە.

چوارەم: ئەو لایەنانەی کە لە برگەی یەکەم باسکراون لەسەریانە ڕێژەی 10٪ لە بەرامبەری ڕاوێژکاریەکە ببڕن بۆ سالێك وبەشێکی سالیش بۆ مەبەستی ڕەسم بە سالێك دەژمێردرێت ودەبێت ئەو بڕەش بۆ سەندیکا ڕەوانە بکرێت، بەمەرجێك نابێت سالانە لە (75000) حەوتاوپێنج هەزار دینار کەمتر بێت.

پێنجەم: پارێزەرلە ڕۆژی ڕاستاندنی گرێبەست لە سەندیکا لەگەڵ لایەنەکانی دیاریکراو لە بڕگەی (یەکەم) بە پارێزەری ئەو لایەنانە دەژمێردرێت.

هەرێمی کوردستان - عێراق
ئەنجومەنی نیشتمانیی
کوردستان - عێراق

ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان - عێراق

پرۆتۆکۆڵەکان

40

سالّی/ 2007 – بەرگی چل

چاپی یەکەم/ سالّی 2007

پێڕیست

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (10) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/4/17 ل5

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (11) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2007/4/18 ل77

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (12) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/4/24 ل127

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (13) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2007/4/25 ل181

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (14) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/5/7 ل241

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (15) خولی دووەمی هەڵبژاردن – چوار شەممە 2007/5/9 ل319

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (16) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/5/14 ل361

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (17) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/5/15 ل405

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (18) خولی دووەمی هەڵبژاردن – یەك شەممە 2007/5/27 ل457

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (19) خولی دووەمی هەڵبژاردن – دوو شەممە 2007/5/28 ل519

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە (20) خولی دووەمی هەڵبژاردن – سێ شەممە 2007/5/29 ل585

بەپێی حوکمەکانی برگە (1)ی ماددە (20) لە پێڕۆی ناوخۆی ژمارە (1)ی هەموار کراوی سالی 1992ی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق, دەستەی سەرۆکایەتیی ئەنجومەن بڕیاریدا بەرنامەی کاری دانیشتنی ژمارە (11)ی خولی دووەمی هەڵبژاردن لە کاتژمێر (11)ی پێش نیوەڕۆی رۆژی چوار شەممە رێکەوتی 2007/4/18دا بەم شێوەیە بێت:

1-خستنەروو و گفتوگۆکردنی پرۆژەی یاسای هەموارکردنی دووەمی یاسای پارێزەرایەتی ژمارە(17)ی سالی .1999

2-خستنەروو و گفتوگۆکردنی پرۆژەی یاسای هەموارکردنی دووەمی یاسای سندوقی خانەنشینی پارێزەران ژمارە(18)ی سالی 1999.

3-خستنەروو و گفتوگۆکردنی پرۆژەی یاسای دەزگای گشتی بۆ کاروباری مین لەهەرێمی کوردستان.

بەخێر هاتنی مامۆستا سەعد دەکەین، وەزیری هەرێم بۆکاروباری پەرلەمان، هەروەها بەخێر هاتنی یاوەری ئەکەین راوێژکار بۆ کاروباری مین، بەخێر بێیت سەرچاو، داوا لەلیژنەی یاسایی ئەکەین بێن لەشوێنی خۆیان دانیشن، دوێنێ باسی ئەوەمان کرد، کەپێش وپاشی بخەین، بەڵام لەبەر ئەوەی خاڵی یەکەم ودووەم ئاسانن و زۆر گفتوگۆ هەڵناگرن، وەختێکی کورتی ئەوێتن، بۆیە بەرنامەکەمان وا ئیقتیراح ئەکەین، کە بیگۆڕین، تەواوی ئەکەین ئینجا ئەچینە سەر خاڵی سێیەم، ئێستا خاڵی یەکەم/ خستنەروو و گفتوگۆکردنی پرۆژەی یاسای هەموارکردنی دووەمی یاسای پارێزەرایەتی ژمارە (17)ی سالی 1999. داوا لە لیژنەی یاسایی ئەکەم راپۆرتی خۆیان پێشکەش بکەن.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێستا راپۆرتی لیژنەی یاسایی ئەخوێنمەوە سەبارەت بە پرۆژەی یاسای هەموارکردنی دووەمی یاسای پارێزەرایەتی ژمارە(17)ی سالی 1999.

بۆ/ سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان

بابەت/ راپۆرتی لیژنەی یاسایی

لیژنەکەمان لە ڕۆژی 2007/4/1دا بە سەرۆکایەتی سەرۆکی لیژنە شێروان حەیدەری وبە ئامادەبوونی دادوەر عەونی بەزاز جێگری سەرۆك و دادوەر عەبدولکەریم هەمەوەند بڕیاردەری لیژنە وئەندامان طارق جامباز و کەریم بەحری ومحەمەد صالح اسماعیل وقادر سعید خدر ودلێر محەمەد شەریف وخەلیل ابراهیم محەمەد ودواکەوتنی ئەندام دوکتۆر نوری تاڵەبانی لە کۆبونەوەکە پرۆژەی یاسای هەمووارکردنی دووەمی یاسایی پارێزەریی ژمارە (17)ی سالی 1999 کە دوای خوێندنەوەی یەکەمی لە پەرلەمان لە ڕۆژی 2007/3/27 بۆمان هاتووەو نوێنەرانی سەندیکای پارێزەرانی کوردستانیش ئامادەبوون ودوای ووتوێژ وتاوتووکردن وگوێگرتن لە رای نوێنەرانی سەندیکا لە بارەی پرۆژەکەوە. لیژنە راپۆرتی خۆی و راسپاردەو پێشنیارەکانی لە بارەیەوە بە تێکڕای دەنگ پێشکەش دەکات وبەم جۆرەی خوارەوە:

یەکەم: ئەوەی پەیوەندیی بە ماددەی یەکەمی پڕۆژەکەوە هەیە، لیژنەی یاسایی پشتگیریی دەکات وهیچ تێبینیەکی لەسەر نییە.

دووەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی دووەمی پڕۆژەکەوە هەیە، لیژنە پێشنیاز دەکات پێشەکیەکەی بەم جۆرە دابڕێژرێ:

(ماددەی پازدەمی هەموارکراو هەڵدەوەشێتەوە لە یاساکەو ئەمەی خوارەوە جێی دەگرێتەوە)، زیاد کردنی رێژەکانی رەسمی تۆمارکردن لە خشتەکەدا، کە لە پرۆژەکە بەم جۆرە هاتووە دوای هاوکێشە کردنی لەگەڵ پارەی نوێی عێراقی و رەچاوکردنی بەرزکرنەوەی ئاستی پارەی خانەنشینی پارێزەران لە چاو ئەوەی پێشوودا پەیڕەو دەکرا.

1- 75000 حەفتاو پێنج هەزار دینار لە جیاتی 67500 دینار کە لە پرۆژەدا هاتووە.

2- 50000 پەنجا هەزار دینار لە جیاتی 37500 دینار کە لە پرۆژەکەدا هاتووە.

3- 45000 چل وپێنج هەزار دینار لە جیاتی 30000دینار کە لە پرۆژەکەدا هاتووە.

4- 80000 هەشتا هەزار دینار لە جیاتی 60000 دینار کە لە پرۆژەکەدا هاتووە.

5- 90000 نەوەد هەزار دینار لە جیاتی 75000 دینار کە لە پرۆژەکەدا هاتووە.

لەگەڵ زیادکردنی رەسمی فراوانکردنی دەسەلآت (رەسمی پلەداری) کە لە دوو بڕگەی دووەمدا بەم جۆرە هاتووە:

1- 30000 سی هەزار دینار لە جیاتی 15000 دینار.

2- 50000 پەنجا هەزار لە جیاتی 30000دینار.

لەگەڵ زیادکردنی ئابوونەی بەشداربوونی سالآنە کە لە بڕگەکانی (سێیەم)دا بەم جۆرە هاتووە:

1- 30000 سی هەزار دینار لە جیاتی 15000 دینار.

2- 40000 چل هەزار دینار لە جیاتی 22500 دینار.

3- 50000 پەنجا هەزار دینار لە جیاتی 30000 دینار.

سێیەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی سێیەمی پڕۆژەکەوە هەیە، لیژنە پێشنیاز دەکات پێشەکی دوو بڕگەکەی یەکەم ودووەم بەم جۆرە دابڕێژرێتەوە:

یەکەم: بڕگەی (1) لە (یەکەم) لە ماددەی شازدەمی یاساکە بەم جۆرە هەمووارەکرێ ودەخوێنرێتەوە : (چەمکی بڕگەکە وەك خۆی دەمێنیتەوە تەنیا پارە سویسریەکە دەگۆڕدرێ بە پارەی نوێ).

دووەم: بڕگەی (3) لە (دووەم) لە ماددەی شازدەمی یاساکە بەم جۆرە هەمواردەکرێ ودەخوێندرێتەوە: (چەمکی بڕگەکە وەك خۆی دەمێنیتەوە تەنیا پارەکە لە سویسریەوە دەگۆڕدرێ بە پارەی نوێ).

چوارەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی چوارەوە هەیە لە پرۆژەکەدا، لیژنە پێشنیاز دەکات بەم جۆرەی خوارەوە دابڕێژرێتەوە:

(چەمکی بڕگەکە وەکو خۆی لە پڕۆژەکەدا هاتووە دەمێنێتەوە وبڕگەی (أ) لە (2) لە (یەکەم)ی ماددەی نۆزدەمی هەموارکراو لە یاساکە بەم جۆرە هەمووارەکرێ ودەخوێنرێتەوە:

(لەگەڵ ئاماژەکردن بە گۆڕینی پارەکە لە پارەی سویسری بۆ پارەی نوێ).

پێنجەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی پێنجەمی پڕۆژەکەوە هەیە:

1- لیژنە پشتگیری لەوەی لە (یەکەم) دا هاتووە دەکات دوای گۆڕینی پارەکە لە سویسری بۆ پارەی نوێ.

2- هەروەها لیژنە پشتگیری ئەوەی لە (دووەم)دا هاتووە دەکات دوای گۆڕینی پارە سویسریەکە بە پارەی نوێ وزیاد کرنی.

3- لیژنە پشتگیری ئەوەی لە (سێیەم)دا هاتووە دەکات، دوای دووبارە داڕشتنەوەی بەم شێوەیەی خوارەوە:

سێیەم: نابێ پارێزەری خانەنشین لەگەڵ زیاتر لە چوار کۆمپانیای نیشتیمانی یا بیانی بۆ مەبەستی باسکراو لە بڕگەی (یەکەم)دا کار بکات.

4- لیژنە پشتگیری ئەوەی لە (چوارەم)دا هاتووە دەکات دوای گۆڕینی پارەی سویسری بۆ پارەی نوێ لەگەڵ زیادکردنی پارەکە بۆ 100000 سەد هەزار دینار.

5- لیژنە پشتگیری ئەوەی لە (پێنجەم)دا هاتووە دەکات.

شەشەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی شەشەمی پڕۆژەکەوە هەیە، لیژنە پێشنیاز دەکات بەم شێوەیە دابڕێژرێتەوە:

(بڕگەکانی دووەم و سێیەم لە ماددەی بیست و شەشەم هەڵدەوەشێتەوە و بڕگەی یەکەم دەبێتە ئەسڵی ماددەکە).

حەوتەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی حەوتەمی پڕۆژەکەوە هەیە، لیژنە پێشنیاز دەکات بەم جۆرەی خوارەوە دابڕێژریتەوە:

بڕگەی یەکەم لە ماددەی سی و شەشەم بەم جۆرە هەموار دەکرێ و دەخوێندرێتەوە:

(دادگا حوکم بۆ پارێزەری مونتەدەب دەدات بۆ پارێزگاری کردن لەو تۆمەتبارەی کە هیچ پارێزەرێکی نەکردۆتە وەکیلی خۆی بەامبەر دادگای لێکۆڵینەوە و دادگای (کەتن)و (تاوان) و منداڵان بە پێدانی هەقی ماندوبوونی پارێزەری کردن لە 60000 شەست هەزار دینار کەمتر نەبێ و لە 120000 سەدو بیست هەزار دیناریش پتر نەبێ و گەنجینە ئەو پارەیە دەگرێتە ئەستۆ) لەبارەی (گۆڕین و بەرزکردنەوەی ڕادەی پارەکە).

هەشتەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی هەشتەمی پڕۆژەکەوە هەیە، ئەوا لیژنە پێشنیاز دەکات بەم جۆرە دابڕێژرێتەوە:

ماددەی هەشتەم: بڕگەی (یەکەم) لە ماددەی سی و نۆیەمی هەموار کراوی یاساکە بەم جۆرە هەموارەدکرێ و دەخوێنرێتەوە:

یەکەم: پارێزەر بۆی هەیە لەگەڵ موەکیلەکەی خۆی بە گرێبەستێکی نووسراوی پەسندکراو لەگەڵ سەندیکا رێك بکەوێ بەرامبەر پێدانی ڕەسمێکی بڕاوە کە بڕەکەی 5000 پێنج هەزار دینار بێت.

نۆیەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی نۆیەمی پڕۆژەکەوە هەیە لیژنەی یاسایی لەگەڵیدا نیە، چونکە لەگەڵ پرەنسیپەکانی هەڵبژاردندا ناگونجێ و پێشنیاز دەکات لە پڕۆژەکەدا لا ببرێ.

دەیەم: بەڵام ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی دەیەمی پڕۆژەکەوە هەیە، ئەوا لیژنە پێشنیاز دەکات بەم جۆرەی خوارەوە دابڕێژرێتەوە:{کار بە هیچ دەقێکی یاسایی یان بڕیارێك ناکرێت گەر لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایە ناکۆك بێت}.

یازدەم: بەڵام ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی یازدەمەوە هەیە، ئەوا لیژنە پێشنیاز دەکات بەم جۆرەی خوارەوە دابڕێژرێتەوە:

(ئەم یاسایە لە ڕۆژی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقائیعی کوردستان) جێبەجێ دەکرێ).

تکایە سەیری پێشنیازەکەمان بفەرموون و ئەسڵی پرۆژەکەو، ڕای لیژنەکەشمان بخەنە بەردەمی ئەنجومەن تا گفتوگۆی لە سەربکەن و رای لە باری خۆیانی لەسەر بدەن.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

باشە سوپاس، بەخێرهاتنی مامۆستایانی بەڕێز وقوتابیان و خوێندکاران دەکەم کەلەسەرەوە تەماشان دەکەن، ئومێد دەکەم لەئایندەدا، هەندێکیان دەبنە مەسئول، لێپرسراو، بەڵکو هەندێکیان ببنە ئەندام پەرلەمان، ئەو دانیشتنەی لە یاد بێت، بەردەوام بێت لەسەر خزمەتکردنی گەلەکەی ونیشتمانەکەمان، کاك شێروان چ مولاحەزەیەکت هەیە بفەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەنیسبەت پرۆژەکە، لە لایەن ئەنجومەنی وەزیرانەوە، بۆمان بەعەرەبی هات، لێرە داوامان لەسەندیکا کرد، کە پرۆژەکە لۆمان تەرجومە بکات، بەڵام تەرجومەکەیان کردیە، بەپێی ئەو پرۆژەیەی کەخۆیان ئاراستەی ئەنجومەنی وەزیرانیان کردیە، نەك بەپێی ئەو گۆڕانکارییەی کە لەئەنجومەنی وەزیران بەسەر پرۆژەکەدا هاتیە، بەڵام کە هاتە لای ئێمە بەڕاستی ئێمە راپۆرتەکەمان، بە کوردی و بەعەربیش ئامادە کردیە، لەسەر ئەو پرۆژەیەی کەلە ئەنجومەنی وەزیرانەوە بۆمان هاتیە، بۆیە رەنگە هەندێك ئیلتیباساتی تێدا بێت، بەنیسبەت ئەو تەرجومەی کە سەندیکا کردیتی، ئێمە لێرە فەقەرە فەقەرە ئەگەر گۆڕانکاری هاتە سەری، ئێمە تەوزیحات ئەدەین لەسەری، یەعنی عەرەبییەکە ئێمە زۆرتر ئیعتیمادمان لەسەر کردیە، بۆ ڕاپۆرتەکەی خۆمان، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر چاکە، ئەوە تەبیعیە، تەرجومەی ئێوە بەجێگەی ئیعتیبار وەر ئەگیرێت، ئێستا ئەصڵی پرۆژەکە، ماددە ماددە بە کوردی و عەرەبی بیخوێننەوە، دوایی رەئی لیژنەی قانونی بۆ ئەوەی بڕیاری لەسەر بدرێت.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الاولى: تلغى المادة السادسة من القانون ويحل محلها مايلي:

المادة السادسة: لايجوز الجمع بين عضوية النقابة والوظائف العامة.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

موقتەرح هەیە، یان موافقن.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوەی پەیوەندیی بە ماددەی یەکەمی پرۆژەکەوە هەیە، لیژنەی یاسایی پشتگیریی دەکات وهیچ تێبینیەکی لەسەر نییە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەندامانی پەرلەمان ئەمە ماددەیەکی تەبیعیە، کە دەڵێتن ناکرێتن، ئەندامێتی نقابە، وەزائیفی گشتی هەبێتن، موقتەرەحی نقابەیەو لیژنەی یاساییشە، دەیخەمە دەنگەوە کێ لەگەڵ ئەو ماددەیەدایە، تکایە دەستی بڵند بکات، کێی لەگەڵ نیە، بەتێکڕا پەسەند کرا.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الثانية: تلغى المادة الخامسة عشر من القانون ويحل محلها مايلى:

المادة الخامسة عشرة:

أولاً: يكون رسم التسجيل في الجدول كالآتي :-

1-(67500) سبعة وستون الفا وخمسمائة دينار لمن تجاوز عمره الاربعين سنة ومضى على حصوله على شهادة البكالوريوس في القانون او ما يعادلها اكثر من ثلاث سنوات.

2-(37500) سبعة وثلاثون الفا وخمسمائة دينار لمن سبق ان مارس القضاء او تدريس العلوم القانونية او شغل وظيفة رئيس الادعاء العام او المدعي العام او مستشار قانوني في دوائر الاقليم مدة لا تقل عن ثلاث سنوات مستمرة ولمن سبق وان شغل وظيفة نائب المدعي العام مدة لا تقل عن خمس سنوات مستمرة.

3-(30000) ثلاثون الف دينار لمن لم يتجاوز الاربعين من العمر ولم تمض على نيله شهادة البكالوريوس في القانون او ما يعادلها مدة ثلاث سنوات وكذلك لمن له ممارسة في المحاماة مدة لا تزيد على ثلاث سنوات.

4-(60000) ستون الف دينار لمن تجاوز عمره الاربعين سنة ولم تمض على نيله شهادة البكالوريوس في القانون او ما يعادلها مدة ثلاث سنوات.

5-(75000)خمسة وسبعون الف دينار لمن سبق استبعاد اسمه حكماً من الجدول.

ثانياً: يكون رسم توسيع الصلاحية (رسم التدرج) كالآتي:

1-(15000)خمسة عشر الف دينار من متمرن الى ممارس.

2-(30000) ثلاثون الف دينار من ممارس الى مستشار.

ثالثاً: يكون بدل الاشتراك السنوي كالآتي:

1-(15000)خمسة عشر الف دينار للمحامي المتمرن.

2-(22500) اثنان وعشرون الف وخمسمائة دينار للمحامي الممارس.

3-(30000) ثلاثون الف دينار للمحامي المستشار.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

فەرموو کاك شێروان.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

هەر لەبەر ئەوەی بەڕێزان ئەندامانی پەرلەمان سورەتێکی وازحیان هەبێ لەو مەسەلەیە، لە 2004/5/23 سەندیکای پارێزەرانی کوردستان، کۆنگرەیەکی بەست، ئەو کۆنگرەیە چەند موقەرەراتێکی دا، سەندیکای پارێزەرانی کوردستانیش هەستا، ئەو موقەرەراتانەی کردە پرۆژە یاسایەك، ئەگەر سەیری بکەن ئەو پرۆژە یاسایە دەمێکە تەقدیم کرایە، ئەگەر سەیری سەرەوە بکەن دەبینن ساڵی 2005ـە، ئەوە یەك، دوو ئەو گۆڕانکارییەی بەسەر ئەو ماددەیەدا هاتووە، بەڕاستی ئەوەلەن پارەکەی کەبە رسوماتی ئیشتراك وەرگیرایە، یان رسوماتی ئینتیما وەردەگیرێ، بەسویسری هاتبوو، ئێستا کردوویانە بە پارەی عێراقی ئێستا، فەرقەکە لێرەدا هاتیە، بەڵام دوای ئەوەی کەئێمە دانیشتین، لەگەڵ نوێنەرانی سەندیکای پارێزەرانی کوردستان، دووبارە زیادەیەکی هاتە سەرێ، وتیان ئێمە ئەو پارەمان دانابوو بۆ 2005 بەڵام ئێستا لە 2007 تین، لەبەر ئەوەی هەندێ بڕگەمان دانایە، کە عیلاقەی هەیە بە بژێوی ژیانی پارێزەران، بۆیە ئێمە لەگەڵ ئەوەینە، کە ئەو سەقفە بڵند تر بکرێت، لەگەڵ رەچاوکردنی تەحویلی عوملەی سویسری بۆ عوملەی ئێستا، بۆیە ئەو گۆڕانکارییە لەسەر ئەو ئەساسە کرایە، ئەوە یەك، دوو، حەز ئەکەم ئەو تەوزیحەش بدەم، سەندیکای پارێزەرانی کوردستان، لەسەر ئەساسی تەمویلی زاتی خۆی بەڕێوە ئەبات، چ بەنیسبەت سەندیکای پارێزەران، چ بەنیسبەتی سندوقی تەقاعدی پارێزەران، بەڵام منحەیەکی متەوازع هەیە، کە حکومەت دەیانداتێ، زائیدەن بەدەلاتی ئیشتراك، زائیدەن بەدەلاتی ئینتیما، ئەوەی کەوەردەگرێت بەراستی، ئەوە دەبێتە واریدات، لەسەر ئەساسی ئەم واریداتە ئەو سەندیکایەو ئەو سندوقە بەڕێوە ئەبەن، ئێستا حالی حازر سندوقی تەقاعدی پارێزەرانیش هەر هەمان گۆڕانکاری لەسەرە، لەسەر ئەساسی ئەوەی کە کۆنگرەی پێشوو بڕیاری لەسەر دراوە، بۆیە حەزم کرد ئەو تەوزیحاتە بۆ بەڕێزتان بدەم، بۆ ئەوەی سورەتێکی وازحیان هەبێت، لەو پرۆژەیە و زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

راپۆرتی لێژنەی یاسایی یان رەئیان.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دووەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی دووەمی پڕۆژەکەوە هەیە، لیژنە پێشنیاز دەکات پێشەکیەکەی بەم جۆرە دابڕێژرێ:

(ماددەی پازدەمی هەموارکراو هەڵدەوەشێتەوە لە یاساکە وئەمەی خوارەوە جێی دەگریتەوە)، زیادکردنی رێژەکانی رەسمی تۆمارکردن لە خشتەکەدا، کە لە پرۆژەکە بەم جۆرە هاتووە دوای هاوکێشە کردنی لەگەڵ پارەی نوێی عێراقی و رەچاوکردنی بەرزکرنەوەی ئاستی پارەی خانەنشینی پارێزەران لە چاو ئەوەی پێشوودا پەیڕەو دەکرا.

1- 75000 حەفتاو پێنج هەزار دینار لە جیاتی 67500 دینار کە لە پرۆژەدا هاتووە.

2- 50000 پەجا هەزار دینار لە جیاتی 37500 دینار کە لە پرۆژەکەدا هاتووە.

3- 45000 چل وپێنج هەزار دینار لە جیاتی 30000دینار کە لە پرۆژەکەدا هاتووە.

4- 80000 هەشتا هەزار دینار لە جیاتی 60000 دینار کە لە پرۆژەکەدا هاتووە.

5- 90000 نەوەد هەزار دینار لە جیاتی 75000 دینار کە لە پرۆژەکەدا هاتووە.

لەگەڵ زیادکردنی رەسمی فراوانکردنی دەسەلآت (رەسمی پلەدرای) کە لە دوو بڕگەی دووەمدا بەم جۆرە هاتووە:

1- 30000 سی هەزار دینار لە جیاتی 15000 دینار.

2- 50000 پەنجا هەزار لە جیاتی 30000دینار.

لەگەڵ زیادکردنی ئابوونەی بەشداربوونی سالآنەکە لە بڕگەکانی (سێیەم)دا بەم جۆرە هاتووە:

1- 30000 سی هەزار دینار لە جیاتی 15000 دینار.

2- 40000 چل هەزار دینار لە جیاتی 22500 دینار.

3- 50000 پەنجا هەزار دینار لە جیاتی 30000 دینار.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

موقتەرەحی لیژنەی یاسایی کە بە ئیتیفاق لەگەڵ نەقابە کردوویانە، ئەو بڕە پارەیە کەزیاد بووە، ئەو مەنتقەش کە کاك شێروان ئاماژەی پێکرد، مەنتقێکی مەقبولە، بۆ بەقوەتکردنی سەندیکایە، پێم وانیە کەس ئیعترازی هەبێتن، کاك سەردار ئیعتیرازت هەیە فەرموو.

بەڕێز سردار صباح بوزو هرکی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

گۆڕانکاری لەیاسای پارێزەرایەتی، چ تەوسیات بێت، چ موقەرەرات بێ، لە سەلاحیاتی کۆنگرەیە، وەکو کاك شێروان باسی کرد، ئەو پرۆژەیە لەتەوسیاتی کۆنگرەی پارێزەران هاتیە، بەڵام ئەو گۆڕانکاریانە لەسەر ئەوەی هاتیە، کە دەڵێ بە ئیتیفاق بووە، لەگەڵ نقابە، من پێم وایە نقابە ئەو سەلاحیاتەی نیە، ئەو ئەرقامانە بگۆڕێ، دوایی پێم وایە ئەو ئەرقامانەی کەگۆڕایە، بەڕاستی زۆر مجحیفە، پارێزەران هەموویان ئیشیان باش نیە، بەتایبەتی پارێزەری گەنج، زۆربەیان ئەو ئیمکانیەتەیان نیە، کە ئەو رسومانە بدەن، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، کاك ئاریز.

بەڕێز ئاریز عبدالله احمد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

رەنگە ئێمە ئێستا باسی (30000) هەزار دینار بکەین، ئەوڕۆ نرخەکەی لە بازار، شتێکی پێ ئەکڕێت، سااڵێکی تر دوو ئەوەندەی پێدەکڕێت، یان هەر رەنگە ئەوسااڵ نیو هێندەی پێ بکڕێت، یەعنی خۆتان ئەزانن بازاڕ، لە هەستان و داشکاندایە، باشە ئێمە یاسا دەردەکەین، کاتێك ئەو ئەرقامانە تەسبیت دەکەین، قابیلی گۆڕان نیە؟ خۆ ئێمە ناتوانین هەموو رۆژێکی دانیشین، باشتر نەبوو، ئەوە بۆ سەندیکا لێبگەڕێین، چ رسومات و چ مەسەلەی خانەنشینی ئەوان تەنزیمی بکەن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك کەریم.

بەڕێز کریم بحری عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕاستی من تەعلیقی یاساییم نیە، لەسەر پرۆژەکە، بەڵام هەڵەیەك بەکار دێنن ئەڵێن، عوملەی سویسری، عوملەی سویسری نیە، چاپی سویسرییە، تەبعی سویسری، دووسێ جاریش وا بەکارهاتووە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

پێش ئەوەی کاك شێروان جواب بداتەوە، بۆ عوملەکە راستە، دەبێ بڵێین چاپی سویسری، چاپی سویسریش نیە بۆ مەعلوماتتان، چاپی ئینگلیزیە، بەڵام ئەوە غەڵەتێکی سەحیحە، من جوابی کاك سەردار ئەدەمەوە، ئەوەلەن کۆنفرانس قەرار نادات، کۆنفرانس تەوسیات دەکات یەك، نەقابە قەرار دەداتن دوو، سێ، ئەگەر نقابەکە قەراری سائیب بوو، کۆنفرانسی داهاتوو دەستخۆشی لێ دەکرێت، چەپڵەیەکی بۆ لێدەدرێت، ئەگەر قەراری سائیب نەبوو، سەرۆکایەتی نقابە، محاسەبە ئەکرێتن، دەنگی پێنادرێتن، لەبەر ئەوەی ئەو شتەی

لێرەدا هاتووە، زۆر راستە، مولاحەزەی کاك ئاریێزیش هەر بۆ شەرح بوو، موقتەرەحی لیژنەی یاسایی کە بەئیتیفاق لەگەڵ نقابە ئیتیفاقیان کردووە، دەیخەمە دەنگەوە، کێ لەگەڵیەتی دەستی بڵند بکات تکایە، کێی لەگەڵدا نیە، یەك کەسی لەگەڵدا نیە، بەتێکڕای دەنگ وەرگیرا.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الثالثة:

اولاً: تلغى الفقرة (1) من (اولاً) من المادة السادسة عشرة ويحل محلها ما يلي:

1- التوكل عن الغير في الدعاوى المدنية والمنازعات القضائية اذا كانت قيمتها لا تزيد على (150000) مائة وخمسون الف دينار.

ثانياً: تلغى الفقرة (3) من (ثانياً) من المادة السادسة عشرة من القانون ويحل محلها مايلي:

1-التعاقد بصفة مشاور قانوني مع شركات القطاع الخاص او اي مشروع صناعي او زراعي او مكاتب المقاولات والتعهدات العلمية والفنية والتجارية والتي لا تزيد رأسمالها على (75000000)خمسة وسبعين مليون دينار.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس، رای لیژنەی یاسایی.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

سێیەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی سێیەمی پڕۆژەکەوە هەیە، لیژنە پێشنیاز دەکات پێشەکی دوو بڕگەکەی یەکەم ودووەم بەم جۆرە دابڕێژرێتەوە:

یەکەم: بڕگەی (1) لە (یەکەم) لە ماددەی شازدەمی یاساکە بەم جۆرە هەمووارەکرێ ودەخوێنرێتەوە : (چەمکی بڕگەکە وەك خۆی دەمێنیتەوە تەنیا پارە سویسریەکە دەگۆڕدرێ بە پارەی نوێ).

دووەم: بڕگەی (3) لە (دووەم) لە ماددەی شازدەمی یاساکە بەم جۆرە هەمووارەکرێ ودەخوێندرێتەوە: (چەمکی بڕگەکە وەك خۆی دەمێنیتەوە تەنیا پارەکە لە سویسریەوە دەگۆڕدرێ بە پارەی نوێ).

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

پارەکە بگۆڕن بە پارەی نوێ، ئەوەی لەنقابە هاتووە، راستتر یەکسەر ئەڵێت، تلغیالفقرة، یەکسەر ئیلغا ئەکرێت، پارەکە ئەبێتە (150000) هەزار دینار، مەعلومە کەپارەی تازەیە، یەعنی پێویست ناکات ئەو شەرحە بکەی بڵێیت، پارەی تازەیە، یەکسەر پێم وایە، وەکو ئەوەی نقابە باشترە.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

خۆ ئەوە داخلی صیاغەی مەشروعەکە ناکەین، تەنیا لۆ تەوزیحە، هەر بۆ ڕاپۆرتەکەیە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

مادام وایە، باشە، موافقم، ئەگەر کەس مولاحەزەی نیە، ماددەی سێیەم ئەخەمە دەنگەوە، وەکو لە موقتەرەحی نەقابە هاتووە، کە لیژنەی یاسایی تەنها شەرحی کرد، موقتەرەحی نەقابەی تەبەننا کردووە، کێ لەگەڵیەتی تکایە دەستی بڵند بکات، زۆر سوپاس، کێ لەگەڵی نیە، سوپاس، بەتێکڕای دەنگ وەرگیرا. فەرموو ماددەی چوار.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الرابعة: تلغى الفقرة (أ) من (2) من (اولاً) من المادة التاسعة عشرة من القانون ويحل محلها ما يلي:-

أ- الدعاوى التي تكون احدى دوائر الدولة طرفاً فيها ولا تزيد قيمتها على (3750000) ثلاثة ملايين وسبعمائة وخمسون الف دينار.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

فەرموو مامۆستا کاکە راپۆرتی لیژنەی یاسایی.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لیژنەی یاسایی لەگەڵ دەقی موقتەرەحەکەیە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەگەر کەس قسەی نەبێتن، موقتەرەحی سەندیکا، کەلەلایەن لیژنەی یاسایی پشتگیری کرا، دەیخەمە دەنگەوە، کێ لەگەڵیەتی دەستی بڵند بکاتن تکایە، کێ لەگەڵی نیە دەستی بڵند بکاتن تکایە، بەتێکڕای دەنگ وەرگیرا.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الخامسة: تلغى المادة الخامسة والعشرون من القانون ويحل محلها ما يلي:-

أولاً: على الشركات الوطنية التجارية والصناعية والزراعية والخدمية او الاستشارية مساهمة كانت او ذات مسؤولية محدودة والتي لا يقل رأسمالها عن (37500000) سبعة وثلاثون مليون وخمسمائة الف دينارو الشركات الاجنبية التي تعمل في الاقليم او لها فرع فيه ان تتعاقد مع محامي او اكثر لتقديم المشورة القانونية.

ثانياً: تفرض غرامة تأخيرية قدرها(15000) خمسة عشر الف دينار عن كل يوم تأخير في حالة تخلف الجهات المذكورة في الفقرة (اولاً) من هذه المادة عن تنفيذ احكامها.

ثالثاً: لا يجوز للمحامي التعاقد مع اكثر من شركتين وطنيتين وشركتين اجنبيتين للأغراض المذكورة في الفقرة (اولاً) اعلاه.

رابعاً: على الجهات المذكورة في الفقرة (اولاً) اعلاه استقطاع نسبة (10٪) من بدل المشورة القانونية للمحامي لسنة كاملة ويعتبر كسر السنة سنة كاملة لأجل الرسم وارسال المبلغ الى النقابة لقيده ايراداً لها على ان لا يقل عن (100000) مائة الف دينار.

خامساً: يعتبر المحامي متعاقداً مع الجهات المبينة في الفقرة (أولاً) اعلاه من تأريخ تصديق العقد من قبل النقابة.

بەڕێز عبدالكريم ابوبكر مصطفى:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لیژنە پشتگیری لە هەموو ماددەکە دەکات، تەنها بڕگە سێ نەبێت، لیژنە پشتگیری ئەوەی لە (سێیەم)دا هاتووە دەکات، دوای دووبارە دارشتنەوەی بەم شێوەیەی خوارەوە:

سێیەم: نابێ پارێزەری خانەنشین لەگەڵ زیاتر لە چوار کۆمپانیای نیشتمانیی، یان بیانی بۆ مەبەستی باسکراو لە بڕگەی (یەکەم)دا کار بکات.

بەڕێز شێروان ناصح حيدرى:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

(لايجوز للمحامي التعاقد)، نەك تەقاعد، تەعاقدە لەگەڵ شەریکات، گرێبەستە مەسەلەکە، لێرە بە حەقیقەت، سەندیکا داوای کردووە، کە محامی حەقی هەبێت کە مەشورەت، تەقدیمی شەش شەریکە بکات، پێشتر سێ شەریکە بوو، ئێمەش کە تەماشامان کرد لە لیژنەی قانونی بە حەقیقەت، شەش شەریکە، جۆرە ئیحتیکارێکی تێدایە بەڕاستی، بەنیسبەت محامی، محامی هەیە شەشی هەیە، محامی هەیە هیچیشی نیە، بۆیە بەڕاستی سەقفەکەمان هێنایە خوارێ، کردمانە بە چوار شەریکە، بۆ ئەوەی ئەو محامیە تازانەی کە تازە پێڕادەگەن، بێبەش نەبن لەو شەریکاتانە بەڕاستی، نەك هەر شەش محامیە گەورەکان هەر شەش شەریکەکە وەربگرن، بچووکەکانیش هیچیان بەرنەکەوێت، بۆیە ئێمە لێرە سەقفەکەمان بەچواردانا، لەبەر ئەوەی عەدالەتێك هەبێت، لە مەوزوعی ئیستیشارەی قانونی، لە بۆ شەریکات، ئەوەی هینمان بە نەزەری ئیعتیبار وەرنەگرت، جگە لەوەش ئیختیارمان دایە محامی، عەجەبا ئەو چوار شەریکەیە، بۆ خۆی شەریکەی ئەجنەبی ئیختیار ئەکات، یان شەریکەی کوردستان، عێراقی ئیختیار ئەکات.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

تۆ تەواو بوویت، کاك رەشاد فەرموو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهيم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەنیسبەت ئەو فەقەرەی کەدەڵێت هەر رۆژ (15000) دینار غەرامە لەو شەریکاتەی وەردەگیرێت، ئەگەر تەنفیزی ئەو ماددەی نەکات، من وای بەباش ئەزانم ئیلزامی دەوائیری تەسجیلی شەریکات بکرێت، یەك لە موستەمسەکاتەکان ئەوە بێت کەعەقدی موەقەع، بەینی ویی و بەینی محامی، مسەدەقیش بێت، لە قیبەلی نەقابەی محامین، یەعنی مەسائیلی ئیستسماری، بەغەرامات نابێت ئێمە راستەوخۆ غەرامەی رووبەروو بکەین، بەقەناعەتی من ئەو خەتوەیە زۆر باشترە، ببێتە شەرتێك لەشروتی تەسجیلی شەریکەکان، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

فەرموو کاك سەردار.

بەڕێز سردار صباح بوزو هركی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

تێبینیم هەیە لەسەر بڕگەی سێ، ئەوەی ژمارەی شەریکەکان، بەڕاستی ئەو مەنتقەی کاك شێروان باسی کرد مەنتقێکی زۆر راستە، هەر ئەصڵەن لە پرۆژەکەی کەهاتیە، لە یاسای پێشتریش تەحدیدی ژمارەی شەریکاتی کردیە، بۆ ئەوەی عەدالەت هەبێت لە تەوزیع کردنی ئەو شەریکاتانە لەسەر پارێزەرەکان، بەڵام ئەوەی من تێبینی دەکەم، ژمارەکە شەش هەر زۆرەو چوارەکەش کە لیژنە پێشنیار ئەکەن هەر زۆرە، من پێشنیار ئەکەم، تەنها سێ بێت بۆ ئەوەی زیاتر عەدالەتی تێدا بێت لەدابەشکردنەکە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك عومەر فەرموو.

بەڕێز عمر عبدالرحمن علی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێم وایە ئەوەلەن لە بەشی یەکەمیدا کە باسی شەریکاتی (الوطني التجاري والصناعي والزراعي والخدمي)، ئەکات ئێستاش جۆرێکی تریش شەریکات هەیە، شەریکاتی تری تازە هەیە، شەریکاتی سەحافەو ئیعلان نشر و بەسی ئیزاعی وەکو شەریکات ئێستا تەئسیس ئەبێت لەکوردستان، ئەوەشی تێدابێت، شەریکەی فەردیشی تێدا بێت، نەك هەر شەریکەی مساهمە و شەریکەی مسئولیە محدودە، بەنیسبەت موقتەرەحی محامی، ئەو چوار شەریکەیە کە کاك شێروان و لیژنەی یاسایی باسیان کرد، ئەوە ئەگەر تەوزیع بکرێت ، بکرێتە دوانی مەحەلی و دوانی ئەجنەبی، عەدالەتێکی تیایە، تەوزیع ئەکرێت بەسەر هەموو محامیەکاندا، وەکو یەك ئەتوانن، زۆرترین ژمارەی محامی ئیستیفادە لەشەریکات بکات، ئیتر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

دکتۆر دلێر.

بەڕێز د. دلێر اسماعیل حقی شاوەیس:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

منیش بەڕاستی لەبەر ئەوەی ژمارەی پارێزەرەکان زۆرن، راستە ژمارەی کۆمپانیاکانیش زۆر بوون، بەتایبەتی خۆمالێیەکان، بەڵام ئەو کۆمپانیا بێگانانەی کەلەوڵاتدا کار دەکەن، ژمارەیان زۆر زۆر محدوودە، بۆیە من بەچاکی ئەزانم سێ کۆمپانیای خۆمالّی لەگەڵ کۆمپانیایەکی بیانی بێت، بۆ ئەوەی بتوانرێت، بالاّنسێك دروست بکرێت، لە نێوان محامیەکان خۆیانا،زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك شێروان رەئیتان چیە لەسەر ئەو خاڵە.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەنیسبەت غەرامەکە ئێمە ئیلزامی شەریکە بکەین، باشترە نەوەك ئیلزامی محامی بکەین، چونکە عادەتەن شەریکات ئیلزام بکەین بەغەرامەکە، رەنگە زۆر شەریکە مەجبور ئەبێت مشاور قانونی بۆ خۆی دابنێت، جا ئەوەش لە سالّحی نەقابەیە بەڕاستی، نەك ئەمە ئەوی دی بهاوینە سەر محامی، کە محامی تەحەمولی بکات، بەنیسبەت شەریکاتی ئیعلامی، ئێمە مانعمان نیە ئەگەر ئەوەی کاك عومەر گوتی، شەریکاتی ئیعلامی داخلّ بکرێت، بەڵام شەریکاتی مەسئولیە محدوودە، پێم وایە ئەفرادیش شمول ئەکات، بەنیسبەت ئەوەی دووەم، بەنیسبەت ئەوەی سێیەمیش ئەوە موقتەرەحەکەی ئێمە وازحە، ئێمە وتمان با محامی بۆ خۆی ئازاد بێت، نەقابەش رەئی لەگەڵ ئەوە بوو، کە شەش بێت بەس بەڕاستی، ئەگەر چوار شەریکە بێت بەو شێوەیە کە ئێمە وتمان، دوا رەئیش رەئی ئێوەو ئەندامانی بەڕێزی پەرلەمانە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەوەی کاك رەشاد ئەوە نەبوو کاك شێروان، کاك رەشاد ئەڵێت ئیلزامی شەریکات تەسجیل بکرێتن، کاتی تەسجیلی شەریکە، وەسیقەیەك تەقدیم بکەن، کە ئەو محامیەی هەیە.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو عەقدانە نەقابەی محامی خۆی تەصدیقی ئەکاتن، رسومیش وەر ئەگرێتن.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك محمد فەرەج هەرچەندە ناویشت نەنووسیبوو، بەڵام چونکە کەم قسە کرایە، فەرموو.

بەڕێز محمد فرج احمد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوەی من سەیری ئەکەم، ئیلزام کردن بەو غەرامەیە، لە فیئەیەك بۆ فیئەیەکی تر، ئەو فیئەش وەکو فیئەکەی تر، فیئەیەکی مەدەنیە، یەعنی حکومی نیە، من وائەزانم ئیلزام کردن، تەنها کاتێك ئەبێت، کەئەو پارەیە بگەڕێتەوە، بۆ سندوقی عام، تۆ ئەتوانی خەڵك ئیلزام بکەی، ئەگینا ناکرێت، تۆ مەسەلەن

مقاولین ئیلزام ئەکەی، پارەکەی بدەن بەسەندیکایەك، سەیر بکە وەزارەتی مالیە کاتێك کەغەرامات ئەکات، هەموو غەراماتەکان ئەگەڕێتەوە بۆ وەزارەتی مالیە، بۆ سندوقی عام، ناگەڕێتەوە بۆ فیئەیەکی موعەیەن، حەتا لە دەوائیریشا وا نیە، وەکو ئەوەی بڵێین مەسەلەن ناگەڕێتەوە بۆ دائیرەی گومرگ، کە دائیرەی گومرگ دائیرەیەکی حکومی رەسمیە، کار بۆ کارەکانی حکومەت ئەکات، ئەم سەندیکایە کار بۆ خۆی ئەکات، یەعنی شتێکی زاتیە، نەك شتێکی عامە، وەکو بڵێیت مەنفەعەی عامی هەبێت، قانونیش ئەبێت هەمیشە تەئید و پشتگیری لە مەنفەعەی عام بکات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

مەجالم بدەنێ بەس یەك تەوزیح بدەم لەسەر ئەوە، رسومات کە وەردەگیرێتن، لە وەزارەتی مالیە تەسجیل ئەکرێتن، بەڵام لۆ سالّحی ئەو جیهەتەی کە قەرارەکەی بۆ دەرچووە، بۆ نموونە ئەگەر بەلەدیە بێت هەر ئەچێتەوە وەزارەتی مالییە، بەڵام لە حسابی میزانیەی وەزارەتی مالیە تەسجیل ئەکرێتن، ئەوەش وایە ئەگەر بچێتە مالیە بۆ سالّحی نقابە تەسجیل ئەکرێتن، چونکە نەقابە زەرەرمەندە، محامی زەرەرمەندە کە دوا کەوتووە، رەسمەکە حکومەت وەریدەگرێت دەچێتە وەزارەتی مالیە قەید دەکرێت، لەژێر حسابی نەقابەی محامین، ئەوە بۆ هەموو شتەکانی تریش وایە، مەسەلەن غەرامەی گومرگی، کە وەدەگیرێتن، پۆلیسی گومرك سەندوویەتی، خۆ نایدەنە پۆلیسەکە، دەچێتە وەزارەتی مالیە، دواتر تەوزیع ئەکرێتن لەسەر پۆلیسەکان، ئەمەش دەچێتە نەقابە، نەقابەش سندوقی محامینی هەیە، تەقاعدی هەیە، شتی هەیە، لەوێدا ئیستیفادەی لێ دەکات، کاك رەشاد لەحیاتی تۆ تەوزیحم دا، بەڵێ فەرموو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لەقانون تەسجیلی شەریکاتی ئەخیر کە تەعدیل کرا، ئەمن لەو موئتەمەرە حازر بووم، لە عەمان، دەڵێتن کە تەخویلی محامی لە بۆ شەریکەی، شەریکە حورە، تەخویل ئەکات یان نا، بەڵام کاتێ نیزاعات لەبەینیان ئەبێت، لۆی هەیە هەر محامیەکی تەخویل بکاتن، ئەوە ئاخر شت بوو، ئەوجا حەز ئەکەم پێش ئەوەی بڕیار تەعارز نەکات لەگەڵ لیژنەی قانونی و ئەوان، ئەگەر بکرێت نیو سەعات مەجال بدرێتن بە تەلەفۆن مەوقیفەکەی وەرگرین، لۆ ئەوەی تەعارز نەکاتن لەگەڵ ئەم قانونە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

من لە جیاتی کاك شێروان جوابت ئەدەمەوە، ئەوەی لەعەمان کرا، ئەوە قانون نیە، ئەوە شەریکاتە، مەسالّحی شەریکاتە تەوسیاتی کردووە، ئێمە باسی قانون ئەکەین، ئەوەی رەغبەتی ئەکاتن هەر بەکەیفی خۆی بێتن، بەڵام ئێمە باسی ئەوە دەکەین چی ڕاستە دوێنێ زۆر باسم کرد، قەرارێك وەربگرێن کەبەڕاستی بزانین، ئەمە مەسالّحی شەریکاتە، ئەگەر حەز ئەکات هیچ محامیەکی نەبێت، بەکەیفی خۆی بکاتن، بەڵام ئایا ئەوە لە ناحیەی قانونی لەمەسالّحی کۆمەلگادایە، کاك عومەر داوای کرد دوایی کاك کەریم.

بەڕێز عمر عبدالرحمن علی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من لەسەر قسەکەی کاك شێروان، لەبەر ئەوەی لەقانونی شەریکات ژمارە 136 کە ئێستا بەکار ئەهێنرێت، شەریکات تەصنیف کراوە، کە ئێستا شەریکەی فەردی هەیە، شەریکەی زات مەسئولیە محدووده هەیە، شەریکەی مساهمە هەیە، خۆ ئەگەر ئاوها شەریکەی فەردی نەیەتە ئێرەوە، بەواتا مشاوری قانونی نابێت، لەبەر ئەوەی شەریکەی زات مەسئولیە محدووده، دروست بوونی لەدوو کەس دەست پێئەکات، بۆ پێنج کەس، بەڵام شەریکە فەردییەکە جائیزە بەیەك کەس دروست ببێت، شەریکە فەردییەکە زەمانی شەریکە مەسئولیەتی هەموو دیونی شەریکە، ئەموالی خاوەنەکەی کە فەردییە زەمانە بۆ دەینی شەریکە، بەڵام لەزات مەسئولیە محدووده، فەقەت مومتەلەکاتی شەریکە، زەمانەت هەڵئەگرێت نەك ماتەبەقای مومتەلەکاتی شەریکەکان، لەبەر ئەوە شەریکەی فەردی جیاوازە لەگەڵ لەزات مەسئولیە محدووده، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

تەوزیحی بۆ بدەم، یان کاك شێروان تۆ خۆت تەوزیح ئەدەیت، ئەوە وایە، بەڵام بەرەئی من رەئس مالەکە زۆر موهیم تره، فەردی بێت، محدوود بێت، مساهمە بێتن، لەسەر ئەساسی رەئس مال تەحدید بکرێتن، رەئس مالەکە زۆر بێت، کە زۆر بوو رەئس مالەکەی ئیلزام بکرێتن، رەنگە ئەمە هەبێت هەندێ شەریکە هەیە خاوەنەکەی یەکێکە، بەڵام رەئس مالەکەی بەمەلاینە، زۆریشە موحتاجی مشاور قانونیە، رەنگە شەریکەی مساهمە بێتن، بەڵام رەئس مالەکەی هیچ نەبێتن، موحتاج نەبێتن، جا لەبەر ئەوە لەسەر ئەساسی رەئس مالەکە، من شەخصیەن پێم راستتره، لەئاستی پرۆژەکەشدایە، کاك کەریم.

بەڕێز کریم بحری عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

سەبارەت بە قسەکانی کاك رەشاد، بەڕاستی هەموو شەریکەیەك مولزەمە، مشاور قانونی هەبێتن، ئەوە لە قانونی پێشانیش لەبەغدایەش هەر وابووە، لەهەموو ولاتان هەروایە، مشاور مولزەمە دەبێت لە هەموو شەریکەیەك هەبێت، بەڵام ئەگەر کێشەش هاتە پێش ئەو شەریکەیە موخەیەرە، خۆی ئازادە هەر پارێزەرێك ئەگرێت، یان نایگرێت، خۆی ئازادە، بەڵام مشاور ئەبێت هەبێتن، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئێستا یەك شت فەرق ماوە ئەوەی کاك سەردار وتی لە سێ شەریکە زیاتر نەبێت، ئەوەی موقتەرەحی لیژنەی قانونی دەڵێت چوار شەریکە زیاتر نەبێت، هەردووکی مەنتقە، زۆر فەرقیان نیە، ئەگەر کاك سەردار پشتگیری موقتەرەحی لیژنەی یاسایی بکاتن، فەرقێکی وای نیە، فەرموو کاك سەردار.

بەڕێز سردار صباح بوزو هرکی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕێز جەنابی سەرۆك من سورم لەسەر پێشنیارەكەی خۆم، لەبەر ئەوەی رێژەی پاڕێزەران ئێستا لە 3500 تێپەڕیوە، وابزانم رێژەی كۆمپانیاكان زۆرن، دابەش نابێتن، بۆیە ئەگەر ئەو رێژەیە چەند كەم بكەینەوە، عەدالەتی تێدایە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

چەند كەس هەیە، ئەو موقتەرەحەی كاك سەردار پشتگیری لێ دەكات، كێ لەگەڵ ئەوەیە كە هەر محامیەك لەسێ شەریكە زیاتر نەگرێتە دەست، كێ لەگەڵ ئەو موقتەرەحەیە با دەست بڵند بكات تكایە، كێ لەگەڵ ئەو موقتەرەحە نیە، ئەغلەبیە بۆ سێیەكەیە، لەئەصڵی مەشروعەكە ئەڵێت (اربع شركات وطنية وشركتين أجنبيتين)، ئێستا ئێمە تەسویتمان كرد بۆ سێ شەریكە وەتەنیەكە، دوو شەریكە بیانیەكە قسەمان لێ نەكردیە، كاك عومەریش ئیقتراحێكی كرد وتی بابێتە یەك، یەك ئەجنەبی بێتن، كەسێك هەیە، فەرموو كاك عومەر.

بەڕێز عمر عبدالرحمن علی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئەگەر عەفووم بكەی، من وتم ببێتە چوار لەسەر مەشروعەكە، دوانی محەلی دوانی بیانی، نیسبەتی شەریكاتی ئەجنەبی كە زۆر زیادی كردووە، بەشەریكاتی ئوم كەهاتوون، یاخود بە فروع كەلێرە كردوویانەتەوە لەسلێمانی بێت یان لەهەولێر بێ، یان لەهەر شوێنێك بێت، شەریكات زۆر بووە، شەریكاتی مەحەلی خۆشمان زۆرە، بەتەئكید وایە لەسەر جەدوەلی محامین لەلای ئێمە لە سلێمانی، محامی نەبوو ببێتە مشاوری شەریكە، یەعنی حەتا لێرەش لە نقابەش محامی هەبووە، پێنج شەریكەو شەش شەریكەشی هەیە، بەڵام ئەگەر بێتوو دووانی محەلی و دووانی ئەجنەبی بەیتێ، عەدالەتێك لەتەوزیعەكەدا ئەبێت،چونكە ئەجنەبیەكان ئجور زیاتر ئەدەن، مەحەلییەكان ئجوریان كەمترە، هەندێ جار هەر ناشیدەن، بە محامیەكە دوو بە دوو بێت ئینساف و عەدالەتی زیاتر تیایە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك شێروان، فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

من تەوزیحەكەم لەسەر ئەو ئەساسەیە بەحەقیقەت، ئێمە كە موقتەرەحێكمان دایە لە لیژنەی قانونی، چوار شەریكەمان دایە بەموتڵەقی، محامیەكەشمان ئازاد كردیە، ڕاستە مەسەلەی عەدالەت ئەوەی كاك عومەر باسی كرد، بەڵام شەریكاتی ئەجنەبیش بەڕاستی، عادەتەن ئەچنە كن ئەو محامیانەی كە دەسڵ خزمەتی هەیەو پانزە سالّ خزمەتی هەیە، محامیەكانی تر مەغدور ئەبن، لۆیە بەڕاستی ئێمە وتمان ئەگەر ئەو ئازادیە بدەینە محامیەكە، رەنگە ئەو عەدالەتە زیاتر تەحقیق بێت، هەر ئەوەیە مەبەستەكە دوا رەئیش رەئی ئێوەی بەڕێزە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك سەردار فەرموو.

بەڕێز سردار صباح بوزو هرکی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕاستی پێشنیاری ئێمە ئاوا نەبوو، پێشنیاری ئێمە ئەوە بوو کۆی شەریکات، سێ بێتن، نەك سێی مەحەلی و هیچی ئەجنەبی.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەواتە رەنگە من وزۆریشمان غەڵەت تێگەیشتبین، من و زۆریشیان کە دەستیان بڵند کردووە، لەبەر ئەوە داوا دەکەم دەرگا بکەینەوە، دەنگ بدەن بۆ ئەوەی ئیعادەی موناقەشەی ئەو مەشروعە بکەینەوە، کێ لەگەڵیەتی با دەستی بڵند بکات تکایە، فەرموون کێی لەگەڵدا نیە، سەبەبەکەی ئەو غەڵەتەیە، بەس سابیقە نابێتن، کە دەنگماندا جارێکی تر ناگەڕێینەوە، لەبەر ئەوە غەڵەتەکە لە تێگەیشتنی موقتەرەحەکە بوو، ئەگەر نا تێگەیشتنەکە غەڵەت نەبووایە، نابێ بگەڕێینەوە سەری، لەسەرمان تەسجیل مەکەن، بڵێن لەفلاّن رۆژدا، دەنگمان بۆدا، بەڵام دوایی دەنگمان بۆدا بگەڕێینەوە، ئەوە لەبەر ئەوەی غەڵەت تێگەیشتبووین، کاك شێروان فەرموو.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من سەد لەسەر سەد لەگەڵ بۆچوونەکەی جەنابتم، تەبریرەکەش ئەوەیە بەحەقیقەت، ئەگەر هاتوو ئێمە ئەو تەسویتە بەنەزەری ئیعتیبار وەر بگرین، مانای ئەوەیە ئەوەی نەقابە داوای کردیە، ئەوەی ئێمەش داوامان کردیە، هیچ یەك تەحقیق نابێت، چونکە وەختی خۆی سێ شەریکە بووە، محامیەك حەقی هەبووە، سێ بووە، ئێستا دەمانەوێت زیاد بێت، ژمارەی محامی زیادی کردیە، ژمارەی شەریکاتیش زیادی کردیە، بۆیە دەبێ ئێمە نیسبەتێکی وا زیاد بکەین، کە تەوازنەکە ڕابگرێت بۆ ئەم قۆناغە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کێ قسەی هەیە بەنووسین بینووسێت، بۆ ئەوەی وەختمان نەگرێت، بەڕاستی موقتەرەحێکی موحەدەد ئەگەر هەیە، کاك کەمال فەرموو.

بەڕێزمحمد قادر عبدالله (د.کمال کەرکووکی):

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لە حەقیقەت پێویستە موناقەشەکە لەو ڕوانگەوە بێت، کە چۆن ئێشەکە بەباشی ئەنجام بدرێت، نەك کێ زۆر محامی ئیستیفادە بکات، یان شەریکە ئیستیفادە بکات، لەو ڕوانگەوە بێت، کەئیشەکە، کارەکە بە دەقیقی، بەپاکی، بەدروستی ئەنجام بدرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

كاك شێروان لەسەر داوای ئەندامی پەرلەمان كاك باپیر كاملا دەڵێت، جارێكی تر بۆمان روون بكاتەوە تكایە.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بەنیسبەت پرۆژەی ئەصڵی دەڵێت، چوار شەریكەی وەتەنی، دوو شەریكەی ئەجنەبی، بەنیسبەت رەئی لیژنەی قانونی دەڵێت، چوار شەریكە بێت چ ئەجنەبی چ وەتەنی بێت، محامیەكە موخەیەر بێت بۆ خۆی، بەنیسبەت ئەوەی كاك سەردار، دەڵێت سێ شەریكە بێت، ئەوەیە كۆی ئەوقسانە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

ئەصڵی قانونەكە كە نقابە داوای كردووە تەعدیلی تێدا بكات، دەڵێت: لايجوز للمحامي التعاقد مع اكثر من شركتين وطنيتين او شركة أجنبية واحدة، بۆچی داوایان كردیە زیاد بكرێت، لەبەر ئەوەی ئەو هەموو شەریكاتەی لێرەدا هەیە، محامیەكان یەعنی بەڕاستی بەش ناكەن، بۆیە محامی زیاد بووە، لەگەڵ ئەوەشدا محامی زیاد بووە، شەریكاتیش لەنیسبەتی زیاد بوونی محامی، بەنیسبەت زیاد بوونی شەریكات، یەك لەسەر دووە، یەعنی ئەگەر دوو شەریكە زیاد بووە، محامیەك زیاد بووە، ئەو موقتەرەحەی نقابە لەبەر رۆشنایی ئەوەیە، ئەڵێت ئەو لایەجوزە، بكرێتە چوار، لەیەك شەریكەی ئەجنەبیش بكرێتە دوو، كاك كەریم فەرموو.

بەڕێز كریم بحری عبدالله:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بەڕاستی لەنەتیجەی تەجروبە، لەو ماوەیەی كە ئێمە لە محامات بووین، لەو فەترەی كە ئەو قانونە دەرچوو، بەو شێوەیە كەسێ شەریكە بێتن، دوو وەتەنی یەكی ئەجنەبی، بەڕاستی وەزعەكە وای لێهات، پێشی كۆنگرە، محامی بەدەست نەدەكەوت، هەموو شەریكەیەك قەپات بوو، بۆیە بەزیادە بەحەقیقی قانونەكە، سێ شەریكەو چوار شەریكە محامی ئەیانگرت، ئێمە بۆ ئەوەی معالەجەی ئەوە بكەین، لە كۆنگرەدا، وا رێكەوتین، كە زیاد بكرێت بەو شێوەی كەلەموقتەرەحی سەندیكادا هاتووە، دووی ئەجنەبی چواری وەتەنی، بۆیە بەو شێوەیە هاتووە، ئێمەش لە لیژنەی یاسایی بەپەسەندمان زانی كە محامی ئازاد بكەین شەریكەیەك زیاد بكەین، چونكە لەوانەیە شەریكەی ئەجنەبی سبەی رۆژێ زیاتر بێتن لەشەریكەی وەتەنی، بۆیە ئێمە تەحدیدی نەكەین باشترە، لەسەر ئەو ئەساسە وامان لێكردووە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

كاك ئارام، فەرموو.

بەڕێز ارام رسول مامند:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

سەرەتا من پشتگیری لەقسەکانی جەنابی کاك دکتۆر ئەکەم، لەسەر ئەو ئەساسەی کەنابێ ئێمە تەنها بیر بکەینەوە، کە ئایا پارێزەر ئیستیفادە دەکات، یاخود کۆمپانیاکان، خاڵێکی تر ئەوەیە کە ئەو گۆڕانکاریانەی کە ئەکرێت، لەسەر ئەساسی پێویستی رۆژە، دیارە نەقابەش هەست بەوە دەکات، کە پێویستی دەکات ژمارەی شەریکات بۆ محامات زیاد بکات، بۆیە ئەوەی کەپێشنیار کراوە لە جێگای خۆیەتی، پێویستە گۆڕانێك هەبێت، ناکرێت ئێمە هەر لەسێیەکەی پێشوو بیهێڵینەوە، چونکە بە تەئکید ئەمساڵ لەپار ڕێژەی کۆمپانیاکان زیاتر بووەو، بەدڵنیایشەوە لە داهاتوو زیاتر ئەبێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك ئاریز، فەرموو.

بەڕێز ئاریز عبدالله احمد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە دەنگماندا بڕیارەوە، زۆریش ڕوون بوو، دوو پێشنیار هەبوو، جەنابت خۆت، یەکەمت خستە دەنگدانەوە ئەوە یەك، دوو من دوو قسەم هەیە، دیارە ئەندامانی لیژنەی یاسایی ماندوون، یەعنی ئەرکی زۆر ئەکێشن ماندوو ئەبن، سوپاسیشیان ئەکەین، بەڵام دوو شت هەیە حەقیان لەدەنگدان، لە ڕەئی وەرگرتن، وەکو هەر یەکێك لەئێمە لەئەندامانی پەرلەمان هەیە، یان ئەندامێکی لیژنەیەکی تر، ئەوە یەك، دوو من لێرە بە دواوە پێشنیار ئەکەم، ئەو مەسەلەیە ڕەنگە زۆر تایبەتمەند بێت بەلیژنەی یاساییەوە، لەبەر ئەوەی مەسەلەی محامیە و ئەوانە، بەڵام بۆ لیژنەکانی تریش هەمیشە تایبەتمەندی لیژنەکان بەقەدەر تایبەتمەندی لیژنەی یاسایی لەبەرچاو ناگیرێن، بۆ نموونە لە یاسای وەزارەتەکانیش، وەزارەتی ڕۆشنبیری ڕەنگە ئەوەندە پەیوەندی بە لیژنەی ڕۆشنبیریەوە هەیە، بەلیژنەی یاساییەوە نەبێت، لە دانیشتن لەوێندەر، ئێمە لەلیژنەکان کە دێین وەکو میوان سەیر دەکرێین، لەکاتێکدا ئێمە لەلیژنەکانی تر تایبەتمەندیمان هەیە، ئەوان ڕێکخستنی لایەنە یاساییەکە لەبەرچاو بگرن، دووش مەسەلەی سێ پارێزەرەکە، هەم بۆ پارێزەران باشترە، هەم بۆ کۆمپانیاکان، دوایی کۆمپانیا هەیە زۆر گەورەیە، هەندێکیش زۆر بچووکە، بەرای خۆم ئەو مەسەلەیە درابووایە دەنگدان، پێویستی نەدەکرد کەدووبارە بکرێتەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

با تەوزیحێك بدەم لەسەر قسەکانی جەنابت، یەکەم خۆمان شەرحمان کرد وتمان دەنگماندا، بەڵام بۆمان دەرکەوت لە دەنگدانەکە تێنگەیشتووین، کە دەنگدرایە، خۆم یەکێکم لەوانەی کە تێ نەگەیشتوومە، وام زانی سێیەکە بۆ هەمووانە، دوایی کە دەرکەوت، زانیان لەبەر ئەوە ئیعتیادیە، سوء فهم بووە، ئەو برادەرە، ئەو ئەندامی پەرلەمانەی دەستی بڵند کردووە، وەکو خۆشم هەموو وتیان تێنەگەشتووین، ئەگینا ناکرێتن کە دەنگماندا بگەڕێینەوە، بەڵام لەبەر ئەوەی لەدەنگدانەکەی تێنەگەشتبووین، دەبووایە ئیعادەی بکەینەوە، دوو ئەو ڕەئیەی جەنابت ڕاست نیە، عەمووم دەکەی، لیژنەی قانونی مەسئولەتێکی تایبەتی هەیە، مەسئولیەتە قانونیەکە ئەوان هەڵی دەگرن، هەریەکەو لیژنەی خۆی لەبواری پەروەردە، لیژنەکە تایبەتی خۆی هەیە، ناکرێتن ئەوەی لیژنەی پێشەسازیە وەکو تایبەتمەندی لە لیژنەی پەروەردەدا کە ڕەئی

وەردەگیرێتن، وەکو یەك وەربگیرێتن، ئەو مەسئولیەتەکەی هەڵدەگرێتن، ئێمە ئیشمان دەرهێنانی قانونە، صمامی ئەمانی قانونمان ئەو لیژنەیەیە، لەبەر ئەوە ئیعتیادیە هەموومان، گوێرایەڵی بۆچوونەکانیان بین، چونکە نصوصەکان لای ئەوانە، دیقەتیان کردووە، دانیشتوون، دیراسەتیان کردووە، هەر هەڵەیەك هەبێتن هەموومان تەحامولی ئەکەین، بەڵام ئەوان زیاتر تەحەمولی ئەکەن، من شتێك ئیمزا ئەکەم هەتا کاك فرسەت لەبنەوە ئیمزای نەکردبێ نایکەم، چونکە مەسئولیەتەکە وەکو سکرتێری ئەنجومەن ئەو تەحەمولی ئەکاتن، ئەویش ئیستسنا ئەکاتن لەسەر لیژنەی قانونی، کە صیاغەکان ئەکەن و شت ئەکەن، هەمووتان لە صیاغەکە تەحەمول ناکەن، لەبەر ئەوەیە کە ئەو تایبەتمەندییەی لیژنەی قانونی هەیەتی تەبیعیشە، هەموو دونیا وایە، کاك خورشید، فەرموو.

بەڕێز خورشید سلیم شێرە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێم وایە هەندێك لە برادەران نیشانیاندا، کە ساڵانە شەریکات زیاد دەبێت، چەند ساڵانە شەریکات زیاد دەبێت ئەوەندەش ساڵانە محامیەکان زیاد دەبن و تەخەروج دەکەن، وەکو ئەوان بەو رێژەیە زیاد دەبن، دووەمین وەکو باس دەکەن 3500 محامیمان هەیە، هەریەکەی ئەگەر سێ شەریکە وەربگرن، یان مستەشار بن، دە هەزار شەریکەمان ئەوێت، ئایا ئێستا دە هەزار شەریکەی خۆمالّی وئەجنەبی لە کوردستان هەیە؟ بڕوا ناکەم، سێیەمین من پشتگیری رەئەکەی کاك سەردار ئەکەم سێیەکە بێت یەکی ئەجنەبی دووی خۆمالّی، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

وەڵاّ من موقتەرەحێك ئەکەم، داوای لێبوردن ئەکەم لەوانەیشی کە ناوم نووسیوون، ئەگەر لیژنەی قانونی هین بکاتن بۆ ئەوەی ئەو مەوزوعە هین نەبێت، واتە وەتەنیەکەش کەم بکرێتەوە بکرێتە دوو، ئەگەر موافقن ئەو موقتەرەحە پێم وایە باشە دوو بەدوو، موقتەرەحی کاك عومەریش وابوو، باشە با ئەوانەی داوای قسەیان کردووە، ماوەی قسەیان بدەمێ، کاك دکتۆر دلێر.

بەڕێز د. دلێر اسماعیل حقی شاوەیس:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕاستی جەنابی سەرۆك ئێستا ژمارەی کۆمپانیاکان زیادی کردووە، کۆمپانیا خۆمالّیەکان زیادی کردووە، بەڵام وەکو باسکرا وەکو ئەوەش ژمارەی پارێزەران زیاد دەکات، بەڵام کۆمپانیا بیانیەکان ئەوەندە زیاد نیە ژمارەکەی، من پێشنیازێکم کرد وتم، سێ کۆمپانیای خۆمالّی لەگەڵ کۆمپانیایەکی بیانی، یەعنی ئەبێت بەچوار، ئەمە نزیك ئەکەوێتەوە لەپێشنیازەکەی لیژنەی یاسایی، یەك، دوو رەچاوی ئەوە ئەکات کۆمپانیا بیانیەکان، گەورەن، گەورەترن، ژمارەشیان کەمترە، بۆیە ئەمە لەراستیدا پێشنیاری لیژنەی دارایی وئابووریشە بۆ ئەو یاسایە، ئەمە پێشنیازی ئەوانە من ئەیخەمە روو، ئێمە بەڕاستی ئەو یاسایەمان

دیراسەکردو تەنها ئەو مولاحەزەیەشمان هەبوو لەسەری کەژمارەکە بکرێت بەچوار کۆمپانیا، سێی خۆمالّی، یەکی بیانی، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك سەردار ئەگەر قسەی تازەت هەیە فەرموو، بەلّام ئەگەر عەینی قسەت هەیە ئەوە ببورە.

بەڕێز سردار صباح بورو هركی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕاستی پێشنیارەکەی من زۆر وازحەو هەست ناکەم هیچ شتێکی تێدابێت، من وتم نە شەش شەریکەو نە چوار شەریکەی لیژنەی یاسایی، سێ، واتە کۆیەکەی، لە قسەی جەنابیشت وا تێگەشتم کە جەنابت بەتەواوی تێگەشتبووی لە پێشنیارەکەی من، من نەم دیتیە مادەیە تەجزیئە بکرێت، یەعنی ئەوە چەند مادەیەك نیە، یەکەمیان شەریکات وتەنیە بێت وئەوی تریان شەریکات ئەجنەبی بێت، خودی ماددەکەیە، یەك صیاغەیە کو تەجزیئە ئەکرێت، پێشنیارەکەی ئێمە وازح بوو دەنگی لەسەر درا، لەگەلّ ئەو مەنتقەی کە دکتۆر کەمال باسی کرد، سەد لە سەد لەگەلّیمە، دەبێ چاومان لەوەی بێت کەبەباشی ئیش بکەن، بەلّام پرسیارەکە ئەوەیە، ئەگەر محامی، محامی شەش شەریکە بێت، باشتر ئیش ئەکات یان هی سێ و دووان باشتر ئیش ئەکات کەکەمتر بێت، منیش لەکۆنگرە بەشدار بوویمە، کۆنگرەی پارێزەران ئەندامیش بوومە، لە لیژنەی تەوسیات، تەوسیاتەکەش هەمووی بەخۆمان نووسیومانەتەوە، هیچ تەوسیاتێکمان لۆ نەهاتیە کەرێژەی کۆمپانیا زۆرە، رێژەی محامیان کەمە وبەش ناکات، ئەو پێشنیارەی کە زۆر بکرێت تەنها لە بەرژەوەندی محامیە دەولّەمەندەکانە، بۆیە پشتگیری لەپێشنیاری کاك خورشید دەکەم، دوو مەحەلی و یەکی ئەجنەبی و سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

خۆی ئیختلافەکەمان لەوەدایە، کە چەند ئەجنەبی و چەند خۆمالّی بێت، بۆیە تەفسیر ناکرێتن، دەبێ تەفسیر بکرێتن، موختەلیفین لەوەی کەچەند خۆمالّی و چەند ئەجنەبی بێتن، قسەکانی تر تەوزیحەکەی باشە، بەلّام مادام موختەلیفین دەبێ بڵێین، ئەوەندەی ئەجنەبی وئەوەندەی خۆمالّی، ناکرێتن بڵێین چوار، ئەوەی موقتەرەحەکە وتی سێ، لەبەر ئەوە دەبێ تەفسیر بکرێت، کاك عومەر، فەرموو.

بەڕێز عمر عبدالرحمن علی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من قسەکانی خۆمم کرد پێشتر، هەر ئەوەی پێشوو بوو، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك جمال.

بەڕێز جمال محمد قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لەبەر ئەوەی تەقاسمێکی موشتەرەك هەیە لەبەینی محامیەکان، لێرە ئەتوانن، نوێنەرایەتی خەڵکی ناوخۆ بکەن، بەڵام بەنیسبەت دەرەوە، هەموو محامیەك ناتوانێت نوێنەرایەتی شەریکەیەك بکات، ئەوان عادەتەن کە ئیختیاری محامیەك ئەکەن، بۆ ئەوەی کە نوێنەرایەتیان بکات، یان ناحیەی یاسایی، ئەبێ شارەزای یاسای ئێرەی هەبێت، شارەزای یاسای دەرەوەی هەبێت، لەگەڵ ئەوەشدا ئیختیصاصی هەبێت، لەو وەزعەی کە ئیشی تیا ئەکات، تۆ مەوزوعێك بینا بێت، جیاوازە لەنەوت، ئەبێ محامیەك بێت کەشارەزایی هەبێت، لە ئوموری نەوت و ئەو پێویستیانەی کە ئەکرێ، لەبەر ئەوە بەڕەئی من سیانەکە بۆ مەحەلی زۆر زۆر واردە، بۆ ئەوەی هەموو محامیەکان بەریان بکەوێت، بەس بەنیسبەت دەرەوە تەحدید نەکرێت، هەموو محامیەك توانای ئەوەی نیە، نوێنەرایەتی شەریکاتی دەرەوە بکات، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

دکتۆرە شوکریە.

بەڕێز د. شکریە رسول ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڕاستی ئێستا سێ پێشنیاز هاتە ئاراوە، یەکێکی شەشە، یەکێی سێیە، یەکێکی تریان دوو بەدووە، من رەئم لەگەڵ دوو بەدووە، ئەگەر بەڕێزیشت بیخەیتە دەنگدانەوە، ئەوا چاکترە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەس ئاماری ئەوەی هەیە کە چەند شەریکەی ئەجنەبی لێرە هەیە، مقابلی چەند شەریکەی وەتەنی.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مومکینە، ئاماریکی ڕێك وپێك نەبێت لەلای ئێمە، بەڵام من ئەمەوێت ئەوە تەوزیح بدەم، مەسەلەی شەریکات، حەز ئەکەم بەڕێزان ئەندامانی پەرلەمان بزانن، هەموو مەعاملی کوردستان ئێستا شەریکاتن، هەمووش ملزەمن کە محامی دابنێن، مەسەلە ئەوە نیە ئێمە بڵێین ئەوە شەریکەی بیانیە، ئەوە هی خۆمانێیە، مەعاملی بلۆك هەمووی بویتە شەریکات، هی کاشی هەمووی بویتە شەریکات، هەموو معاملەکان سیفەتی شەریکەیان وەرگرتیە، لەبەر ئەوەی ئیمتیازات لەشەریکەکە وەردەگرن، بۆیە مەفهومەکە بەو شکلەیە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك شیخ الله، فەرموو.

بەڕێز شیخ الله ابراهیم شێخ الله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پشتگیری لەرەئی لیژنەی یاسایی ئەکەم، لەبەر ئەوەی ئێستا پارێزەر زۆر بوونە، پارێزەرێك ئەمسالْ دەرچووە، یاخود پار دەرچووە، خبرەو تەجروبەی لەکوێ بوو، ئەو ئیشەی بتوانێ وەکو پارێزەرێکی 15 – 20 سالْ خبرەو تەجروبەی هەیە بەڕێوەی ببات، کام شەریکە بەوە رازی ئەبێتن، دوایی شەرت نیە ئەوانەی کە دەرچوونە هەمووی محامات بکەن، زۆریان هەر هەویەکەیان لەبەرکیە، ئەصلّەن من وائەزانم زۆری ئەبینم، ئیشی محاماتیش ناکات، لەبەر ئەوە زۆر پێویستە تەئکید لەسەر ئەوە بکرێتەوە، ئەوانەی کە ئەو کارەیان پێ ئەسپێردرێت، خاوەن خبرەو تەجروبە بن، بۆ ئەوەی بتوانن ئیشەکە بەڕێوە ببەن، چ شەریکاتی ئەجنەبی چ شەریکاتی ناوخۆیی، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

دکتۆرە رۆژان.

بەڕێز د. رۆژان عبدالقادر دزەیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لە پرۆژەی یاسایەکە ئێمە چەند پێوەرێکمان دانایە، یەکەمیان سەرمایەی کۆمپانیاکەیە، واتە ئەگەر سەرمایە لەوە کەمتر بوو پێویستی بە پارێزەر نیە، دوایی یەك، دوو برادەر لێرە باسی ئەوەیان کرد، محامیەکە پێڕاناگات ئەوەندە کارەی بکات، ئەو ژمارەی کەلە پرۆژەکەدا هاتیە، ئەوە حەدی ئەعلایە واتە، لەوەندەی زیاتر نەبێت، لێرە ئازادە محامیەکە لەگەلْ یەك شەریکە عەقد دەکات، یان لەگەلْ دوو، بەس لەوەندەی زیاتر لۆی نیە، یەعنی ژمارە کەمەکەمان دیاری نەکردیە، بەس بەرزترین ئاست کەتاچەند لۆی هەیە، لەگەلْ چەند کۆمپانیا عەقد ببەستێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەزانن ئێستا چەند موقتەرەحێکمان هەیە، خۆی ئەصلّی قانونەکە کە خوێنرایەوە، (لا يجوز للمحامي التعاقد مع اكثر من شريكتين اجنبيتين)، ئەوەی کە خوێنرایەوە غەلّەتێکی مەتبەعیە کاك عەونی هینی کردووە، خۆی وەیە بەس نووسرایە ئەو، وشریکە اجنبیە، واتە لەئەصلّەکە سێیە، نەقابە زیادی کردووە، لیژنەی یاسایی زیادی کردووە، ئێمە لێرە هەندێك ئەندامی پەرلەمان کاك عومەر دوایش، یەکێکی تریش تەئیدی کرد، دوو بەدوو لیژنەی یاسایی موافەقەتی کرد، ئەو موقتەرەحە تازەیە، لەلایەن ئەندامانی پەرلەمانەوە، بەموافەقەتی لیژنەی یاسایی و کەمترین عەدەدە، ئەوە دەخەمە دەنگەوە، واتە دوو بیانی دوو خۆمالّی، کێ لەگەلْ ئەو موقتەرەحەیە با دەستی بلّند بکات تکایە، زۆر سوپاس کێی لەگەلّدا نیە، بەزۆرینەی دەنگ دوو بەدوو، ئەوانە هەموو شەریکات ئەگرێتەوە بۆ شەرحە، کاك زانا نوقتەی نیزامی هەیە، فەرموو.

بەڕێز قادر سعید خضر(زانا):

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو دەنگدانەی کە کرا تەنها بۆ ئەو پێشنیارە بوو، بۆ تەواو ماددەکە نەکراوە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

موقتەرەحەکەت شتێکی چاك بوو، بەڵام موقتەرەحەکە هەمووی ماددەکەی دەکرد بەوەی کەلە نقابە هاتووە، پشتگیری لیژنەی یاسایی بەو تەخیرەی کە کرا، موافەقەتیشمان بۆ کرد، کێ لەگەڵیەتی با دەستی بڵند بکات تکایە، کێی لەگەڵدا نیە، بەزۆرینەی دەنگ ئەم ماددەیەش وەرگیرا. ماددەیەکی تر تکایە.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة السادسة:- تلغى المادة السادسة والعشرون من القانون ويحل محلها ما يلي:

المادة السادسة والعشرون: لا يجوز تسجيل اية شركة صناعية او تجارية او زراعية او استثمارية وطنية كانت او اجنبية الا بعد تنظيم عقد تأسيسها او تسجيل فرعها من قبل محام ممارس على الاقل.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

رای لیژنەی یاسایی.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی شەشەمی پرۆژەکەوە هەیە، لیژنە پێشنیاز دەکات بەم شێوەیە دابڕێژرێتەوە: (بڕگەکانی دووەم و سێیەم لە ماددەی بیست و شەشەم هەڵدەوەشێتەوە و بڕگەی یەکەم دەبێتە ئەسڵی ماددەکە).

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك رەشاد فەرموو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

تەسجیلی شەریکات دوو بەشە، بەشێکیان شەریکە بەکاملی، ئەما ئەوانەی کە موتەعەلیقن، بەشەریکاتی ئەجنەبی، موستەمسەکاتی خۆیان دێنن، بەفەرع تەسجیل ئەکەن، لێرە وای بەباش ئەزانم باسی فەرعەکەش بکەن، لە زمنی تەسجیل، چونکە ئەویش تەسجیلە، ئەگەر باس نەکرێت فەرعەکە لەبۆی هەیە، ئەوەی جێبەجێ نەکاتن، ئەوەی حکومەت دەیلێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك عومەر.

بەڕێز عمر عبدالرحمن علی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من پێم وایە عقد تأسیسی یان من قبل محامی ممارس علی اقل، محامات تەصنیف کراوە، دەرەجاتە کارایە، راوێژکارە، موستەشارە، پێویستە لێرەدا دەرەجەی محامیەکە، باسی لەسەر بکەین، ممارس چیە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

فەرموو کاك شێروان.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

محامی سێ پلەیە، پلەی یەکەم، تازە تخرج دەکات موتەمەرینە، پلەی دووم کەسێ سالّی بەسەر تێدەپەڕێت، پێی دەلّێن محامی ممارس، پلەی سێیەم، موستەشارە کە پێنج سالّی بەسەردا تێئەپەڕێت، کە بووە موستەشار سەلّاحیاتەکانی هەمووی موتلّەق دەبێت، ئەوانی تر بەنیسبەت قانونی محامات سلاحیاتیان موحەدەدە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

نوقتەیەك هەیە کاك شێروان ئەوەی کاك رەشاد ئیستفساری کرد، نوقتەی جانبە، شەریکاتی ئەجنەبی لێرە عەقدی تأسیسی، حەتا هی عێراقیش فەرع دەکەنەوە لێرە، لەبەر ئەوە ئەبێ ئیشارەت بەوە بدرێتن، بەنیسبەت ئەوانە کردنەوەی فەرعە ئەصلّ نیە، عقدی تأسیسی لەوێ تەقدیم کردووە.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوەی ئێمە مەعلوماتمان هەیە، دووبارە ئەو شەریکاتانە دێنەوە لێرە تەسجیل ئەکرێنەوە، ئەوەی ئێمە مەعلوماتمان هەیە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

قانون تازە بۆی هەیە فەرع بکاتەوە، ئەوەندەی من لەسلێمانی لە بیرم بێتن، کاك عومەر فەرموو.

بەڕێز عمر عبدالرحمن علی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەنیسبەت فەرعی شەریکە ئەجنەبیەکان، نیزامی ئەساسی لەگەلّ میزانیەی خیتامی لەگەلّ ئەعمالی مونجەزی ئەو شەریکەیە، شەریکەی ئوم، لە شوێنی خۆی ئەیهێنێت بەتەسدیق کراوی، ئیتر دائیرەی کاتب عدل ئەیکات، جاری وا هەیە مەحکەمەی بیدائەی ئەو ولّاتە ئەیکات، دێتەوە لەلای خۆمان تەرجومە ئەکرێت، لە کاتب عدل موسادەقەی لەسەر ئەکرێت، بە نەفسی ئەو نیزامەی کە هەیەتی، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەبێت سیغەیەك بدۆزرێتەوە بەنیسبەت ئەو شەریکاتی ئەجنەبیەی کەفروع ئەکەنەوە.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من تەسەور ئەكەم ئەو فەقەرەیە زیادە، پەیوەندی بەقانونی شەریکاتەوە هەیە، نەك بەقانونی محامات.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

كاك رەشاد فەرموو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەگەر بێتوو جێگای نەکرێتەوە، بەهیچ ئیمکان نیە ئێمە بتوانین عیلاجی ئەوەی بکەین، ئەوکاتە پابەند نابێت بەو قانونەی ئەو فروعە، زۆربەی شەریکەکان ئەوەی هاتیە بیانیەکان لێرە ئیشێ دەکەن، زۆربەی زۆریان فەرعیان کردیتەوە، نەك تەسجیلی عام لێرە بکەن، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

كاك تاریق فەرموو.

بەڕێز طارق محمد سعید جامباز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

هەردووکی هەیە، تأسیسیش هەیەو فروعیش دەکاتەوە، شەریکە هەیە، لێرە خۆی دەیهێنێ و تأسیسی دەکات ولێرە بۆیەکەمجار شەریکە دەکاتەوە، هەشە فەرعە لەئەوروپا دێنێت.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

كاك شێروان، من نازانم پێم وایە ئەو ماددەیە هەر زیادیشە، لەبەر ئەوەی ئەوەی خوێندتانەوە، قانونی شەریکات هەیە، ئەو تەحدیدی کردووە، نازانم.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوە ئەو نەصە زۆر متەداولە نەك ئێستا مومکینە 15 – 20 ساڵیش دەبێت، کەتەسجیلی شەریکات دەبێ محامی بیکاتن بەڕاستی ئەوەش مەوردێکە بۆ محامی، تعزیزێکە بۆ مەرکەزی محامی، لۆیە ئێمە ئەو نەسەمان پەسەند کردیە، دوو فەقەرەکەیمان لادایە، چونکە تەعارز دەکاتن لەسەر ئەو ماددانەی کە ئێمە پێشتر تەصویتمان بۆ کرد، یەکێکیان عیلاقەی بەشەریکاتی وەتەنی هەیە، ئەوی تریان عیلاقەی بەژمارەی تەسجیل کردنی شەریکات هەیە، کەنابێ هیچ محامیەك لەسێ شەریکە زیاتر تەسجیل بکات.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

باشە ئەگەر جوملەیەك ئیزافە بکرێت، با لەتسجیل عقد تأسیسها او فتح فروعها، ئەمە فەرقی هەیە،

بەڕێز سردار صباح بوزو هرکی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێشنیاری صیغەیەکی تر ئەکەم، لایجوز تسجیل شریکە او فرع الصناعیە ئەوجا تەواو بکرێت.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

كاك عومەر فەرموو.

بەڕێز عمر عبدالرحمن علی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو صیغەی کە هاتووە زۆر بەشامل هاتووە، کەباس لەتەسجیلی شەریکەکە ئەکات، تەسجیلی شەریکە لەلای مسجیلی شەریکات بەنیزامی داخلیەکەی بێت، کەلێرە تأسیس ئەکرێت، یان وەکو باسمان کرد، بەنیزامی شەریکەی ئوم بێت کەدێت لێرە فەرعێك ئەکاتەوە، لێرە کەباس لە عەقدی تأسیسەکەی ئەکات کاك شێروان من تەئیدی رەئەکەی ئەکەم، قانونی تسجیلی شەریکات باسی لەسەر کردووە، ئەبێت محامی نیزامە داخلییەکەی بۆ تەنزیم بکات، ناوی محامیەکەشی لەسەر بێت، جاران لەوەزارەتی تجارە ئەو محامیە روخسەتێکی تایبەتیشی پێئەدرا، کە ئەبێتە مسجلی شەریکە، شهادەی تسجیلی شەریکاتی ئەبوو، ئێمە لەم قانونە باسمان کردووە، ئەو محامیەی کە چەند شەریکەی هەیە، لەسەر ئەو شەریکاتانەی خۆی رەسم ئەداتەوە بە نیقابە، بەواتا بێت ئەو عقدە تأسیسیە لەناو ئەو قانونەی نیقابەی محامین ئەبێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاك رەشاد فەرموو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دەکرێ ئەو ماددەیە بکەینە دوو بڕگە، (أ) وەکو خۆی بمێنێتەوە، (ب) بڵێین، تطبق ماجاء من الفقرة (أ) من المشروع اعلى فروع الشركات الاجنبية في الاقليم، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

وەڵڵا ئەگەر لیژنەی قانونی پێتان باشبێت، ئەوەی من ئەوەل جار وتم پێم وایە وازح تر، ئەیخوێنمەوە، لا يجوز تسجيل اية شركة صناعية او تجارية او زراعية او استثمارية وطنية كانت او اجنبية الا بعد تنظيم عقد تأسيسها او فتح فرعها من قبل محام ممارس على الاقل. ئەوجا فتحی فروع شروتەکەی چۆنە محامییەکە حازر ئەبێت، عقدی شەریکەی ئەصڵیەکە چۆنە، ئەگەر لیژنەی یاسایی موافقە، نوقتەی نیزامن هەیە، کاك محمد فەرموو.

بەڕێز محمد فرج احمد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوەی من بەکەمی ئەیزانم، وەزارەتی تجارە ئەمە کەمێك دوابخەین ئەم خاڵە، چونکە ئەوان یاسایەکیان هەیە ئێستا، یاسای تسجیلە، هەر شەریکەیەك لەکوردستان تسجیل ئەبێت، لەدەرەوەش بێت تسجیل ببێت، لەسەرانسەری عێراقدا ئەتوانێ لە هەر جێگایەك بیەوێ فەرع بکاتەوە، بەبێ ئیزن وەرگرتن، لەبەر ئەوە پێم باشە ئەمە دوابخەین، پرسیارێك لەوان بکەین ئەو نیزامەی ئەوان چی ئەڵێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

خۆی ئەوە تەعدیلی قانونەکەیە، جا من ئەو موقتەرەحەی خۆم، ئەوەندەیە کە لیژنەی قانونیش موافەقەی لەسەر کردووە، او فرعها ئیزافە بکرێتن، شەریکەیە، فەرموو کاك عومەر.

بەڕێز عمر عبدالرحمن علی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

فتحی فرعەکەی شەریکەی ئەجنەبی محامیەکە نیزامی ئەساسی بۆ دانانێ، نیزامی شەریکەی ئوم دێت، لێرە تەصدیق ئەکرێتەوە، نەفسی نیزامەکەی خۆی ئەبرێت بۆ شەریکات، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

خۆی کاك عومەر کە فەرعێك لێرە فەرع ئەکاتەوە، دەچێتە مودیریەی شەریکات، ناوی چیە مدیریە عامە للتجارە تسجیلی ئەکات، کە فەرع بوو کەکردیەوە محامیەکە حازربوو بۆ عقدی تأسیسی فەرعەکەیە، وەکو ئەو شەریکەیەی کە تازە تسجیل ئەکاتن، دەچێت تسجیل دەکاتن، بەڵام کە تقدیمی ئەکاتن شروت هەیە، لەلایەن مدیریە عامە للتجارەوە، دەبێت عقدە ئەصڵیەکەی بێنێتن، دەبێ تەصدیق کرابێتن، دەبێ ناسراو بێتن، خۆ شتەکان معروفن، ئەو تفصیلاتانە هەمووی لێرە نانووسرێتن، بەڵی کاك نوری.

بەڕێز د. نوری جمیل تاڵەبانی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

وابزانم ئەو هەویرە ئەو هەموو ئاوەی نەدەویست، تەنها ئەوە بڵێین، الا بعد تنظیم عقد تأسیسها او تسجیل فرع لها من قبل محام ممارس، چونکە ئەوە تسجیلە، ئەویش ئەبێ لەهەرێمی کوردستاندا تۆمار بکرێت، او تسجیل فرع لها من قبل محام ممارس ئەوە تەواو، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

عەینی شەرحە، عەینی مەبدەئە، بەڵام ئەو صیغەی منیش کە دەڵێم، او فرعها، یەعنی تسجیلەکەیە، بۆ تسجیلەکە ئەگەڕێتەوە، حەز ئەکەی بڵێن او تسجیل فرعها، ، الا بعد تنظیم عقد تأسیسها او تسجیل فرعها بۆ ئەوەی لەگەڵ قسەکەی کاك نوری بگونجێتن، بۆ ئەوەی ئەو فەرقە هەبێت لەبەینی عقدی تازەو کۆن، ئەو صیغەیە بخوێنەوە تابیخەمە دەنگەوە.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة السادسة: تلغى المادة السادسة والعشرون من القانون ويحل محلها ما يلي:

المادة السادسة والعشرون: لا يجوز تسجيل اية شركة صناعية او تجارية او زراعية او استثمارية وطنية كانت او اجنبية الا بعد تنظيم عقد تأسيسها او تسجيل فرعها من قبل محام ممارس على الاقل.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

نانا من خۆم ئەیخوێنمەوە چاوەکەم.

المادة السادسة: تلغى المادة السادسة والعشرون من القانون ويحل محلها ما يلي:

المادة السادسة والعشرون: لا يجوز تسجيل اية شركة صناعية او تجارية او زراعية او استثمارية وطنية كانت او اجنبية الا بعد تنظيم عقد تأسيسها او تسجيل فرعها من قبل محام ممارس على الاقل. کێ لەگەڵ ئەو ماددەیەدایە با دەستی بڵند بکات تکایە، کێی لەگەڵدا نیە، بەتێکڕای دەنگ وەرگیرا، سوپاس، بۆ ماددەیەکی تر.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة السابعة: تعدل الفقرة(أولاً) من المادة السادسة والثلاثون من القانون وتقرأ كالآتي:

اولاً: تحكم المحكمة للمحامي المنتدب للدفاع عن المتهم الذي لم يوكل محامياً للدفاع عنه امام محكمة التحقيق ومحاكم الجنح والجنايات والاحداث بأتعاب محاماة لا تقل عن (37500) سبع وثلاثون الفا وخمسمائةدينار ولا تزيد على (75000) خمسةو سبعون الف دينار تتحملها الخزينة.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

رای لیژنەی قانونی فەرموون.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

حەوتەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی حەوتەمی پڕۆژەکەوە هەیە، لیژنە پێشنیاز دەکات بەم جۆرەی خوارەوە دابڕێژرێتەوە:

بڕگەی یەکەم لە ماددەی سی و شەشەم بەم جۆرە هەموار دەکرێ و دەخوێندرێتەوە :-

(دادگا حوکم بۆ پارێزەری مونتەدەب دەدات بۆ پارێزگاری کردن لەو تۆمەتبارەی کە هیچ پارێزەرێکی نەکردۆتە وەکیلی خۆی بەرامبەر دادگای لێکۆڵینەوە و دادگای (کەتن)و (تاوان) و منداڵان بە پێدانی هەقی ماندوبوونی پارێزەری کردن لە 60000 شەست هەزار دینار کەمتر نەبێ و لە 120000 سەدو بیست هەزار دیناریش پتر نەبێ و گەنجینە ئەو پارەیە دەگرێتە ئەستۆ)

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

سابعاً: فيما يتعلق بالمادة السابعة من المشروع تقترح اللجنة صياغتها كالآتي :

تعدل الفقرة (أولاً) من المادة السادسة و الثلاثون و تقرأ كالآتي :

{أولاً : تحكم المحكمة للمحامي المنتدب للدفاع عن المتهم الذي لم يوكل محامياً عنه امام محكمة التحقيق و محاكم الجنح و الجنايات و الأحداث باتعاب محاماة لا تقل عن 60000 ستون الف دينار و لا تزيد على 120000 مائة و عشرون الف دينار و تتحملها الخزينة}.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەوەش وەکو ئەو بڕە پارانەیە کە زیادمان کرد، یەعنی پرۆژەکەی سەندیکا (37500) بووە، ئەتعابی محامات، وەکو حەدی ئەدنا، (75000) هەزار وەکو حەدی ئەعلا دوایی لە دانیشتنیان لەگەڵ لیژنەی یاسایی، ڕێك کەوتوون کەئەوەش وەکو بڕگەکانی تر زیاد بکەن، کەمترینیشی (60000)شەست هەزار بێتن ئەتعابی محامات، زیاترینیش (120000)سەد و بیست هەزار بێتن، ئەو قەزایانەی کە محامی دیفاع لە موتەهەم دەکات، کە محامی بۆ نەگیراوە، فەرموو کاك ڕەشاد.

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پرسیارەکەم تەوجیهی لیژنەی یاسایی ئەکەم، چ محامیەك هەیە، ئەو هەموو دەورە تەحقیقیە موتابەعە بکات، لە تەحقیق و محکەمەی موقابیل (60000)شەست هەزار دینار، پارەی تەکسیەکەی ناکات، ئەمن ئیقتراح ئەکەم حەدی ئەدنا(150000) سەد و پەنجا هەزار دینار بێت، حەدی ئەعلا (300000) سێسەد هەزار دینار بێت، بەلانی کەمەوە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەزانی چۆنە ئەوەلەن ئەو حاڵەتانە، پارەکە حکومەت دەیداتن، ئەعبایەك ئەبێت لەسەر حکومەت، جا لەبەر ئەوە ئێمە دوژمنی حکومەت نین، ئەوە نقابە خۆی داوای کردووە، خۆی کەمتریشی داوا کردووە، لەگەڵ لیژنەی یاسایی بڕێکمان زیاد کردووە، ئەگەر خۆیان زیادیان نەکردایە موناقەشەمان نەدەکرد، ئەو حەدەی کەهاتووە، پێم وایە مەعقولە، ئەو موقتەرەحەی لیژنەی قانونی کە بەڕێکەوتن لەگەڵ نقابە کردوویەتی، دەیخەمە دەنگەوە کێ لەگەڵیەتی با دەستی بڵند بکات تکایە، کێ لەگەڵدا نیە بادەستی بڵند بکات تکایە، بەتێکڕای دەنگ وەرگیرا، زۆر سوپاس، ماددەی دواتر.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لمادة الثامنة: تلغى الفقرة (اولاً) من المادة التاسعة والثلاثون من القانون ويحل محلها مايلى:-

اولاً: للمحامي ان يتفق مع موكله بعقد تحريري يصدق لدى النقابة لقاء دفع رسم مقطوع قدره (5000) خمسة الاف دينار.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ماددەی هەشتەم: ئەوەی پەیوەندی بەماددەی هەشتەمی پرۆژەکەوە هەیە لیژنە پێشنیاز دەکات بەم جۆرە دابڕژێتەوە:

ماددەی هەشتەم: بڕگەی (یەکەم) لە ماددەی سی و نۆیەمی هەموار کراوی یاساکە بەم جۆرە هەموار دەکرێ و دەخوێنرێتەوە:

یەکەم: پارێزەر بۆی هەیە لەگەڵ موەکیلەکەی خۆی بە گرێبەستێکی نووسراوی پەسندکراو لەگەڵ سەندیکا ڕێك بکەوێ بەرامبەر پێدانی ڕەسمێکی بڕاوە کە بڕەکەی 5000 پێنج هەزار دینار بێت.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەو ماددەیە پەسەند کراوە لەلایەن لیژنەی قانونی فەقەت کەلیمەیەکیان گۆڕیوە، دەیخەمە دەنگەوە، کێی لەگەڵدایە بادەستی بڵند بکات تکایە، فەرموو، کێ لەگەڵیدا نیە، بەکۆی دەنگ وەرگیرا، بۆ ماددەیەکی تر.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة التاسعة: تلغى المادة التاسعة والخمسون من القانون ويحل محلها مايلي:-

المادة التاسعة والخمسون: اذا فقد النقيب أحد شروط العضوية أو شغر منصبه لأي سبب كان يحل محله وكيل لغاية انتهاء الدورة الانتخابية.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

نۆیەم: ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی نۆیەمی پرۆژەکەوە هەیە لیژنەی یاسایی لەگەڵیدا نیە، چونکە لەگەڵ پرەنسیپەکانی هەڵبژاردندا ناگونجێ و پێشنیاز دەکات لە پرۆژەکەدا لا ببرێ.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەصڵی ماددەکە چیە، فەرموو کاك شێروان.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەصڵی ماددەکە دەڵێت: اذا فقد النقيب أحد شروط العضوية أو شغر منصبه لأي سبب كان يحل محله وكيل النقابة للمدة المتبقية اذا كان اقل من سنة. ئێمە لەگەڵ مانەوەی دەقی ئەو نەسەین. بۆیە ئێمە لەگەڵ ئەو مەبدەئەینە، لەگەڵ ئەصڵی نەصەکەین، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

یەعنی ئێوە لەگەڵ ئەصڵەکەنە، لەگەڵ موقتەرەحی نقابە نین، کاك ڕەشاد فەرموو.

بەڕێز رشاد احمد ابراهیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوە دەبێ دوو بەش بێت، ئەگەر مودە 6 مانگ مابێت، یان کەمتر ئەوە وەکیلەکە ئیستمرار دەکات، ئەگەر ماوە زۆر مابێت لەو فەرەزنا، ئینتخابات تازە کرایە، دوومانگە، سێ مانگە، مەعقول نیە ئەو هەموو ماوەیە وەکیل بێت، مەفروزە لەئەوەل جلسە ئینتخابات بکرێتەوە، نەقیبێ ئینتخاب دەکرێت و جێی خۆی دەگرێت، زۆر سوپاس.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوەی کاك رەشاد ئیشارەتی پێدا لەفەقەراتی ماددەی 59ی قانونی محامات بە تەفصیل هاتووە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

موقتەرەحی لیژنەی قانونی ئەخەمە دەنگەوە، کە ئەڵێت: اذا فقد النقیب أحد شروط العضویة أو شغر منصبه لأي سبب کان یحل محله وکیل النقابة للمدة المتبقیة اذا کان اقل من سنة. ئەو موقتەرەحەی لیژنە ئەڵێت تا هەموو مودەکە، لیژنەی قانونی زۆر ڕاستە موقتەرەحەکەیان، ئەڵێن ئەصڵەکە باشترە، لەگەڵ ئەوەی کاك رەشادیش ئەگونجێت، عەمەلیەن کاك رەشاد مودا‌خەلەی کرد، پشتگیری قسەکانی لیژنەی قانونی دەکاتن، بۆیە موقتەرەحی لیژنەی قانونی ئەخەمە دەنگەوە کە ئەڵێت با لەئەصڵەکەدا ماددە نۆ ئیلغا بکرێتن کێ لەگەڵیدایە با دەستی بڵند بکاتن تکایە، فەرموون کێی لەگەڵدا نیە، قبوڵ کرا بەتێکڕای دەنگ، زۆر سوپاس. ماددەی دواتر.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة العاشرة: لا یعمل باي نص یتعارض و احکام هذا القانون.

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڵام ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی دەیەمی پڕۆژەکەوە هەیە، ئەوا لیژنە پێشنیاز دەکات بەم جۆرەی خوارەوە دابڕێژرێتەوە:

کار بە هیچ دەقێکی یاسایی یان بڕیارێك ناکرێت گەر لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایە ناکۆك بێت.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

فەرموو کاك کەریم.

بەڕێز کریم بحری عبدالله:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە لەکۆبوونەوەدا باسمان لەوە کرد، ماددەیەك ئیزافە بکرێتن، (على مجلس النقابة اصدار النظام او تعليمات خاصة لتسهيل تنفيذ هذا القانون)، وامان زانی لەیاساکە دا هاتووە، یەعنی وجوبی بێت.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لیژنەی قانونی رەئیان چیە.

بەڕێز شێروان ناصح حیدری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بە قەناعەتی من لەئەصڵی قانونەکە، ئەو مەسەلەی نیزامە نەهاتووە، بەڵام من وەکو ئیشم کردیە، وەکو نەقیب بەڕاستی نیزامێك زەروریە، لە زمنی ئەو قانونەدا هەبێت، بۆ ئەوەی بتوانیت ئیشوکارەکانی نەقابە رێك بخات، لە هەمان کاتدا بتوانێت ئیشوکاری فروعەکانیش رێك بخات، چونکە هەندێك تێکەڵی وپێکەڵی تێدایە، لە مەسەلەی فروع ونەقابە، رەنگە ئیمکان هەیە بەگوێرەی ئەو نیزامە، بەمە ئیش وکاری خۆیان رێك بخەن.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

صیغەیەك بڵێن بۆ ئەوەی ئەو ماددەیە زیاد بکەین.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لمجلس النقابة اصدار نظام داخلي لتنظيم امور النقابة.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەوە ماددە دە دەبێتن، کێ لەگەڵ ئەو موقتەرەحەی لیژنەی یاسایی‌دایە بادەستی بڵند بکاتن تکایە، فەرموون کێی لەگەڵدا نیە، بەکۆی دەنگ وەرگیرا، ماددەیەکی تر تکایە، ماددەی دە کەئێستا دەبێتە ماددەی یازدە کە پێشتر خوێندتەوە، جارێکی تر موقتەرەحەکەتان بخوێنەوە تکایە.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة العاشرة: لا يعمل باي نص قانوني او قرار يتعارض مع احكام هذا القانون.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەو موقتەرەحەی لیژنەی قانونی بەنیسبەت ئەو ماددەیە، ئیزافەی وشەی قانون وقەراری کردووە، لە هەمووشتەکاندا هاتووە، دەیخەمە دەنگەوە کێی لەگەڵدایە بادەستی بڵند بکات تکایە، فەرموون، کێی لەگەڵدا نیە بەکۆی دەنگ وەرگیرا، بۆ ماددەیەکی تر تکایە.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الحادية عشرة: علىالوزراء المختصين تنفيذ احكام هذا القانون.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

موقتەرەحی لیژنەی قانونی بەعەرەبی بیخوێنەوە تکایە.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الحادية عشرة: على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة تنفيذ احكام هذا القانون.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

موقتەرەحی لیژنەی قانونی تەنها صیاغەکەیان باش کردووە، وەکو هەموو قەوانیەکانی تر وایە، کێ لەگەڵ موقتەرەحی لیژنەی قانونیە تکایە با دەستی بڵند بکات، فەرموون کێی لەگەڵدا نیە، بەتێکڕای دەنگ وەرگیرا، بۆ ماددەیەکی تر.

بەڕێز عونی کمال سعید بزاز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

المادة الثانية عشرة: ينفذ هذا القانون من تأريخ نشره في الجريدة (وقائع كوردستان).

بەڕێز عبدالکریم ابوبکر مصطفی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

یازدەم: بەڵام ئەوەی پەیوەندی بە ماددەی دوانزدەمەوە هەیە، ئەوا لیژنە پێشنیاز دەکات بەم جۆرەی خوارەوە دابڕێژرێتەوە:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقائیعی کوردستان) جێبەجێ دەکرێ.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

موقتەرەحی لیژنەی یاسایی وەکو هەموو یاساکانی تر، فەرموو کاك تارق.

بەڕێز طارق محمد سعید جامباز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لەرۆژی دەرچوونی. نەك لەرۆژی بڵاوکردنەوەی.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

موقتەرەحی لیژنەی یاسایی لە رۆژی بڵاوکردنەوەی، هیچ فەرقێکی نیە، دەیخەمە دەنگەوە، کێی لەگەڵدایە تکایە، بادەستی بڵند بکات، فەرموون کێی لەگەڵدا نیە، بەتێکڕای دەنگ وەرگیرا. خاڵی دووەم لەبەرنامەمان، دەتانەوێ دوای بخەین تا سەعات یەك، باشە جلسەکەمان دوا دەخرێت تا سەعات یەك، دوایی دێینەوە، بۆ تەواوکردنی، بەڵام سەعات یەك تکایە، دەست پێدەکەین.

دانیشتنی دووەم پاش نیوەڕۆ.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

بەناوی خوای گەورەو میهرەبان.